

Jaarverslag **2017**

“ If I have seen further than others,
it is by standing upon the shoulders
of giants.”

Isaac Newton

IGO
Instituut voor
Gerechtelijke Opleiding
IFJ
Institut de Formation
Judiciaire

Inhoudstafel

1. Opdracht	5
1.1 Historiek	5
1.2 Statuut	7
1.3 Missie	8
1.4 Waarden	9
1.5 Visie	9
1.6 Beleids- en actieplan	10
2. Organisatiestructuur	11
2.1 Directie	11
2.2 Raad van bestuur	11
2.3 Regeringscommissarissen	13
2.4 Wetenschappelijk comité	14
2.5 Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage	19
3. Organisatiemanagement	22
3.1 Financiële middelen	22
3.1.1 Dotatie	22
3.1.2 Aantal georganiseerde opleidingsmandagen	23
3.1.3 Kostprijs per opleidingsmandag	23
3.1.4 Rekeningen en controle	24
3.2 Personeel	24
4. Opleidingsactiviteiten	28
4.1 Doelpubliek	28
4.2 Opleidingen	30
4.3 Richtlijnen	31
4.3.1 Richtlijnen voor de afdeling magistraten	31
4.3.2 Richtlijnen voor de afdeling gerechtspersoneel	31
4.4 Opleidingsaanbod 2017	33
4.4.1 Nieuwe opleidingen aangeboden door het IGO	33
4.4.2 Overzicht van de opleidingen aangeboden door het IGO	37
4.4.3 Externe opleidingen	43
4.4.4 Internationale activiteiten	46
4.4.5 Gerechtelijke stage	56
5. Kennis- en documentatiecentrum	58
6. Parlementaire vragen	58
7. Verbeterpunten en aanbevelingen voor een optimale dienstverlening	59
8. Besluit	60

1. Opdracht

1.1 Historiek

1991

Opwaardering van de gerechtelijke stage en oprichting van het Wervingscollege der Magistraten. Het college, onderdeel van de Federale Overheidsdienst Justitie, verleent advies over de opleiding van de magistraten en gerechtelijke stagiairs.

1998

Voorstel tot de oprichting van een 'Magistratenschool' en stichting van een werkgroep 'Magistratenschool' door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

2006

Laurette Onkelinx, toenmalig minister van Justitie, dient in de Senaat een wetsontwerp in voor de oprichting van een 'Instituut voor de Rechterlijke Orde'. Dit ontwerp regelt niet enkel de opleiding voor magistraten en stagiairs, maar ook die voor het gerechtelijk personeel.

2008

De wet van 31 januari 2007 treedt in werking op 2 februari 2008, maar verschillende wetswijzigingen⁴, voornamelijk deze van 2008⁵, stellen de operationalisering van het IGO uit.

1993

Het Wervingscollege pleit voor de oprichting van een opleidingsinstituut voor magistraten. Dit instituut komt er voorlopig niet.

2000

Oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ). De HRJ is niet gewonnen voor het idee van een Magistratenschool en pleit voor de oprichting van een instituut voor de opleiding van magistraten.

2007

Andere lidstaten van de Europese Unie (EU) beschikken reeds vele jaren over specifieke organen voor de beroepsopleiding van magistraten en gerechtspersoneel, en nu wordt ook in België het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) opgericht. Dat gebeurt via de wet van 31 januari 2007¹ inzake de gerechtelijke opleiding en de oprichting van het IGO. In deze wet kiest de wetgever niet voor de opleiding vóór het examen en voor de benoeming tot gerechtelijke stagiair of magistraat² zoals bij een Magistratenschool³, maar voor een opleidingsinstituut. Een opleidingsinstituut verstrekt immers uitsluitend opleidingen aan reeds benoemd of aangesteld personeel.

¹ Wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding, BS, 2 februari 2008. Deze wet trad in werking op 2 februari 2008, maar een wetswijziging van 24 juli 2008 schortte zijn werking met één jaar op.

² Deze examens worden afgenomen door de beide Benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie, in toepassing van art. 259 bis9 van het Gerechtelijk Wetboek.

³ Dit is wel het geval in een aantal landen zoals o.m. Spanje, Frankrijk, Portugal en Roemenië, waar de 'scholen' gedurende meerdere jaren volledig verantwoordelijk zijn voor de opleiding van 'toekomstige magistraten', voordat ze benoemd worden. De 'stagiairs' worden beschouwd als 'werknemers' van de school die bijvoorbeeld ook de wedden uitbetaalt.

⁴ De wetswijzigingen van 24 juli 2008; 22 december 2009; en de wet van 22 maart 2010 tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het IGO wat de controle door het Rekenhof betreft.

⁵ Zie art. 9 van 24 juli 2008 tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het IGO, BS, 4 augustus 2008.

2014

De wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen, die op 14 mei 2014 gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad en op 25 mei 2014 van kracht is gegaan, wijzigt de wet van 31 januari 2007. Door de wet van 25 april 2014 worden de commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) een onafhankelijk adviesorgaan van het IGO. De raad van bestuur gaat van 16 naar 14 leden en voortaan maakt de directeur integraal deel uit van deze raad. Het wetenschappelijk comité wordt herleid van 21 naar 20 leden. De directie zal voortaan bestaan uit een directeur (een magistraat) en een adjunct⁶, die van een verschillende taalrol zijn. De urenquota van de opleidingen bij de universiteiten worden herleid tot 50%.

2016

In de loop van 2016 wordt een nieuwe raad van bestuur aangesteld en het wetenschappelijk comité opnieuw samengesteld. Daarnaast wordt bij koninklijk besluit van 3 oktober 2016 en met ingang van 12 oktober 2016 de heer Axel Kittel benoemd tot adjunct-directeur van het IGO voor een termijn van zes jaar⁷.

2009

Op 1 januari 2009 gaat het IGO effectief van start met de organisatie van een brede waaier aan opleidingen voor ruim 16.000 justitiemedewerkers. De eerste opleidingen vinden plaats in september 2009.

2015

Bij koninklijk besluit van 27 oktober 2015, dat uitwerking heeft sedert 16 oktober 2015, wordt de heer Raf Van Ransbeeck, Raadsheer in het hof van beroep te Brussel, benoemd tot directeur van het IGO voor een termijn van zes jaar.

2017

Aanpassing van de wet van 31 januari 2007 ten gevolge van de Potpourri V-wetgeving: hierdoor krijgt de IGO een bijkomende wettelijke taak als kennis- en documentatiecentrum. Eveneens de gerechtelijke stage ondergaat een gedaantewisseling: er komt een eenvormige stage van twee jaar. Daarnaast zijn de eerste lijnen uitgezet van het nieuwe beleidsplan '2017-2022'.

⁶ Voordien bestond de directie uit een directeur en twee adjunct-directeurs, die de opdrachten van het IGO uitoefenden ten aanzien van de magistraten enerzijds en het gerechtspersoneel anderzijds.

⁷ De heer Kittel is advocaat bij de balie van Eupen en plaatsvervangend rechter bij de arbeidsrechtbank van Eupen.

1.2 Statuut

Het IGO is opgericht onder de vorm van een '*parastatale sui generis*'. Net als enkele andere publieke instellingen⁸ ondergebracht bij de categorie 'niet geklasseerd in de wet van 16 maart 1954'. Het statuut van het IGO moet de onafhankelijkheid van de magistratuur waarborgen. De onpartijdigheid en onafhankelijkheid vormen immers voorafgaande voorwaarden voor een goede werking van Justitie. Het is net om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te vrijwaren dat Europese aanbevelingen en rapporten de opleiding van de leden van de rechterlijke macht toewijzen aan een onafhankelijk orgaan.

Het gaat om:

- het advies nr. 4 van de '*Conseil Consultatif des Juges européens*' van de Raad van Europa⁹;
- de '*Magna Carta de l'indépendance judiciaire*' d.d. 17 november 2010 van de '*Conseil Consultatif des Juges européens*' van de Raad van Europa;
- de aanbeveling CM/Rec(2010)12 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over de onafhankelijkheid, de efficiëntie en de verantwoordelijkheden van de rechters¹⁰.

De voornoemde Europese aanbevelingen preciseren dat de onafhankelijkheid van de rechter gewaarborgd moet worden op statutair, functioneel en financieel vlak, en natuurlijk ook voor wat zijn opleiding aangaat. De Belgische wetgever heeft hier echter slechts in beperkte mate rekening mee willen houden. Wel heeft de Belgische wetgever bij de uitwerking van de wet diverse bepalingen ontleend aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Ook andere, meer recente Europese documenten¹¹ blijven hameren op de onafhankelijkheid van de instellingen die belast zijn met het proces van de justitiële opleiding dat een hoeksteen is voor de uitbouw van een efficiënt systeem voor de initiële en permanente opleiding van rechters. Er wordt in het bijzonder gepleit voor een versterking van het statuut van de instelling die instaat voor de opleiding van de magistraten, teneinde haar te vrijwaren van inmenging van de uitvoerende of wetgevende macht. Ook wordt gewaarschuwd voor het gevaar dat, indien de opleiding van de magistraten toevertrouwd wordt aan de universiteiten en/of hogescholen, deze dreigt hetzij een academisch karakter te hebben, hetzij de voortzetting van de universitaire studies te worden, in plaats van de essentiële professionele ontwikkeling. Verder wordt vastgesteld dat er een trend is waarbij de meeste opleidingsinstellingen niet enkel (kandidaat-)rechters opleiden, maar ook andere professionals die actief zijn in het domein van justitie. In kleinere lidstaten die slechts over beperkte financiële middelen beschikken wordt deze praktijk zelfs aangeraden, niet alleen omwille van de evidente economische voordelen (schaalvergroting) maar ook in het licht van de bijkomende synergie die een gemeenschappelijk opleidingsinstituut creëert. Dergelijke praktijk leidt tot een betere kennis, meer wederzijds begrip en een efficiëntere samenwerking tussen de beoefenaars van verschillende justitiële beroepen.

De onafhankelijkheid van de opleiding werd ook in 2014 opnieuw onder de aandacht gebracht in het rapport '*Opinion n°9: European norms and principles concerning prosecutors*' (ook wel bekend als het 'charter van Rome'), dat opgesteld werd door de adviesraad van Europese openbare aanklagers (CCPE). Daarin stelt de adviesraad het volgende omtrent de opleiding van de openbare aanklagers in Europa:

"Diverse Europese rechtstelsels bieden opleidingen aan rechters en parketmagistraten volgens verschillende modellen. Daarbij wordt de opleiding toevertrouwd aan specifieke instellingen. In elk geval is het belangrijk dat het autonome karakter van de instelling die instaat voor de organisatie van de opleiding wordt verzekerd,

⁸ De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) en het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR).

⁹ '*Avis no 4 du Conseil consultatif de juges européens (CCJE) à l'attention du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe sur la formation initiale et continue appropriée des juges, aux niveaux national et européen*'. Bron: [https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CCJE\(2003\)OP4&Language=lanFrench&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3](https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CCJE(2003)OP4&Language=lanFrench&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3)

¹⁰ '*Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities*'. Bron: [https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Rec\(2010\)12&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=DBCFC2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864](https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Rec(2010)12&Language=lanEnglish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=DBCFC2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864)

¹¹ Zie het verslag van het project 'Opleiding van Rechters' (maart 2013) opgesteld door de werkgroep 'Professionele rechtssystemen' in het kader van het oostelijk partnerschap 'Versterking van de hervorming van justitie in de landen van het Oostelijk Partnerschap' van de Europese Unie en de Raad van Europa.

aangezien deze autonomie een waarborg is voor cultureel pluralisme en onafhankelijkheid."¹²

In 2016 heeft de Algemene Vergadering van het Europees Netwerk voor Justitiële Opleiding (EJTN) negen beginselen inzake gerechtelijke opleiding aangenomen. Daarin stellen de instellingen die instaan voor de opleiding van rechters en openbare aanklagers van de 28 lidstaten van de Europese Unie unaniem het volgende inzake de onafhankelijkheid van de gerechtelijke opleiding:

"In overeenstemming met de beginselen van gerechtelijke onafhankelijkheid zijn het ontwerp, de inhoud en het verschaffen van de gerechtelijke opleiding de uitsluitende bevoegdheid van de nationale instellingen die verantwoordelijk zijn voor de gerechtelijke opleiding."

Het blijft bijgevolg essentieel dat de positie van het IGO gevrijwaard wordt en versterkt blijft zodat het zijn opdracht optimaal kan blijven uitoefenen.

1.3 Missie

Het IGO is een onafhankelijk federaal orgaan dat bijdraagt tot een kwaliteitsjustitie door op een optimale wijze de professionele competenties van de magistraten en het gerechtspersoneel te ontwikkelen in een Europese dimensie.

¹² Zie het verslag 'Consultative Council of European Prosecutors, Opinion No. 9(2014) on European norms and principles concerning prosecutors' (17 December 2014).

1.4 Waarden

Vijf waarden drijven het IGO bij het realiseren van zijn missie:

1.5 Visie

Het IGO wil een referentieorgaan zijn door een leercultuur te bevorderen die de competenties van de magistraten en het gerechtspersoneel ontwikkelt in een nationale en Europese dimensie.

Om deze professionele competenties¹³ te ontwikkelen, onderscheidt het IGO zich in zijn opleidingen van andere opleidingsaanbieders: naast de initiële opleiding organiseert het sterk met de beroepspraktijk verweven opleidingen die geen enkele andere instelling aanbiedt.

¹³ Professionele competenties zijn: de kennis, vaardigheden en attitudes, die noodzakelijk zijn om hun functie effectief te kunnen uitoefenen in functie van de belanghebbenden.

Het IGO is als opleidingsinstituut en instituut inzake kennisbeheer de noodzakelijke partner voor de ondersteuning en harmonisering van de veranderings- en werkprocessen van de rechterlijke orde. Als afzonderlijke entiteit is het IGO de plaats bij uitstek waar de belangen van de twee colleges en de beheersentiteit van het Hof van Cassatie elkaar kruisen. Het is de instantie die de verschillende dynamiek van iedere instelling in kaart kan brengen en kan instaan voor een continue kruisbestuiving van de andere instanties zodat er voortdurend kan gestreefd worden naar een optimalisatie van de verschillende processen.

Iedere entiteit heeft er immers belang bij dat er een goede kennis- en opleidingsdoorstroming is binnen de eigen entiteit, maar ook een grondige kennis van wat er in de andere entiteiten gebeurt, is primordiaal om fricties en problemen te vermijden. Het IGO vormt het aangewezen platform waar alle entiteiten synergiën kunnen vinden op het vlak van opleiding en kennis.

1.6 Beleids- en actieplan

Het IGO heeft de lijnen van zijn beleidsplan 2017-2022¹⁴ uiteengezet. Dit plan tracht niet enkel de positie van het IGO binnen het gerechtelijk landschap te herdefiniëren, het bekijkt ook welke verdere stappen het IGO de komende vijf jaar zal ondernemen.

Daartoe werd een diepgaande analyse uitgevoerd van de sterktes/zwaktes (interne elementen) en de opportuniteiten/bedreigingen (externe elementen) in alle domeinen waarin het IGO actief is:

- de opleiding van magistraten en het gerechtspersoneel;
- het kennis- en documentatiebeheer; en
- de interne ondersteunende diensten van het IGO.

Op grond van deze analyse konden vier strategische doelstellingen worden afgeleid, en kon ook een schema worden opgesteld om na te gaan in welke mate deze doelstellingen worden gerealiseerd:

- Doelstelling 1: aanbieden van opleidingen door innovatieve middelen en betere inzet van middelen;
- Doelstelling 2: het IGO wordt, in samenwerking met andere partners, de autoriteit op vlak van kennisbeheer ten behoeve van de doelgroep;
- Doelstelling 3: het IGO versterkt de eigen bedrijfscultuur, die gesteund is op teamspirit door het personeel continu goed op te leiden, de interne werking te verbeteren en noodzakelijke HR-initiatieven te ontwikkelen;
- Doelstelling 4: het ontwikkelen van verdere samenwerking met alle partners met respect van eigenheid van het IGO en met respect van de bestaansreden.

Het IGO zal dit beleidsplan verder uitrollen binnen al zijn diensten. Het Instituut wil bijdragen tot een kwaliteitsjustitie door op een optimale wijze de professionele competenties van de magistraten en het gerechtspersoneel te ontwikkelen binnen een Europese dimensie. Dit wil het IGO zowel doen op het gebied van de opleiding als het kennis- en documentatiebeheer. Om deze doelstellingen te bereiken, zullen er zowel op operationeel als strategisch niveau op jaarlijkse basis actieplannen ontwikkeld worden.

¹⁴ Het beleidsplan 2017-2022 kan worden teruggevonden op de website van het IGO (www.igo-ifj.be).

2. Organisatiestructuur

Het IGO beschikt over vier organen zijnde de directie, de raad van bestuur, het wetenschappelijk comité en de commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage.

2.1 Directie

Opdracht

De directie is een bestuursorgaan van het IGO en staat in voor het dagelijks beheer en de uitoefening van de opdrachten ten aanzien van de magistraten en het gerechtspersoneel.¹⁵

Samenstelling

De directie is samengesteld uit een directeur bijgestaan door een adjunct-directeur die beide van een verschillende taalrol zijn.

- Raf Van Ransbeeck: directeur van het IGO;¹⁶
- Axel Kittel: adjunct-directeur van het IGO.¹⁷

2.2 Raad van bestuur

Opdracht

De raad van bestuur is evenals de directie een bestuursorgaan. Het is verantwoordelijk voor:

- de goedkeuring van het jaarlijkse actieplan;
- de controle van de uitvoering door de directie van de opdrachten van het Instituut;
- de goedkeuring van de begroting en het personeelsplan;
- de uitoefening van bevoegdheid inzake evaluatie en tucht van de directieleden.

Samenstelling

De raad van bestuur is samengesteld uit 14 leden, gelijk verdeeld tussen de Nederlandse en Franse taalstelsels. De voorziene duur van de mandaten bedraagt vijf jaar en is eenmaal hernieuwbaar.

De wet van 6 juli 2017 'houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijk recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake Justitie' (Potpourri V-wet), gepubliceerd op 24 juli 2017, voorziet evenwel een aantal wijzigingen met betrekking tot de raad van bestuur.

In 2017 heeft deze Potpourri V-wet de volgende gevolgen met zich mee gebracht:

- Vooreerst kan de adjunct-directeur van het IGO de directeur van het IGO als lid van de raad van bestuur vervangen indien de directeur afwezig of verhinderd zou zijn.
- Vervolgens werd de directeur-generaal van het opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO) vervangen door een magistraat die werd aangeduid door de beheersentiteit rond het Hof van Cassatie en het Parket-Generaal van het Hof van Cassatie.

¹⁵ Zie art. 13 van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en kennisbeheer en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding voor een gedetailleerd overzicht van de taken waarmee de directie is belast.

¹⁶ De heer Raf Van Ransbeeck, Raadsheer in het hof van beroep te Brussel, werd voor een termijn van zes jaar benoemd tot directeur van het IGO bij KB van 27 oktober 2015, dat uitwerking heeft sedert 16 oktober 2015.

¹⁷ De heer Axel Kittel, advocaat bij de balie van Eupen en plaatsvervangend rechter bij de arbeidsrechtbank van Eupen, werd voor een termijn van zes jaar benoemd tot adjunct-directeur van het IGO bij KB van 3 oktober 2016, dat uitwerking heeft sedert 12 oktober 2016.

- Tot slot onderging ook art. 11, §2 een rechtzetting: de Nederlandse tekst werd in overeenstemming gebracht met de Franstalige tekst.

Dit gaf eind 2017 de volgende samenstelling:

- Raf Van Ransbeeck: directeur van het IGO (of bij verhindering: Axel Kittel, adjunct-directeur).
- Jean-Michel Verelst: directeur van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV), afgevaardigde van de minister bevoegd voor Justitie.
- Vanessa de Francquen: voorzitter van de Franstalige Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.
- Joris Lagrou: voorzitter van de Nederlandstalige Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.
- Koen Pelleriaux: algemeen directeur van de afdeling Hoger Onderwijs en Volwassenonderwijs van het Departement Onderwijs en Vorming bij de Vlaamse Overheid.
- Michel Albert: adjunct-directeur-generaal van het directoraat-generaal van het niet-verplicht onderwijs van het Ministerie van de Franse Gemeenschap.
- Jörg Vomberg: vertegenwoordiger van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap.
- Geert Jocqué: raadsheer in het Hof van Cassatie.
- Fabienne Bouquelle: raadsheer in het arbeidshof te Brussel.
- Frédéric Van Leeuw: federaal procureur bij het federaal parket.
- Dominique Reyniers: afdelingsprocureur bij het parket Antwerpen.
- Walter Verhaegen: hoofdgriffier van het arbeidshof te Antwerpen.
- Josiane Franck: secretaris-hoofd van dienst bij het parket bij het hof van beroep te Brussel.
- Koenraad Moens: raadsheer in het Hof van Cassatie.¹⁸

Op de vergadering van 13 april 2016 werd de heer Geert Jocqué aangeduid als voorzitter en mevrouw Josiane Franck als ondervoorzitter van de raad van bestuur. De voorzitter en de ondervoorzitter worden verkozen voor een termijn van twee jaar die hernieuwbaar is.

Werkzaamheden

De raad van bestuur kwam in 2017 zes maal bijeen: de vergaderingen gingen door op 13 februari, 16 maart, 11 mei, 13 juni, 21 september en 14 december 2017.

Tijdens de vergadering van 13 februari hebben de leden van de raad van bestuur de aangepaste uitgavenbegroting 2017 goedgekeurd en namen zij kennis van de initiële ontwerpbegroting 2018. Daarenboven werd de verlenging van de huurovereenkomst voor een termijn van drie jaar goedgekeurd. Ze namen eveneens kennis van het voorstel van amendement tot uitbreiding van de bevoegdheden van het IGO tot documentatie – en kenniscentrum.

Op 16 maart lagen de begroting 2017 en verlenging huurovereenkomst op tafel, waarbij werd beslist om de beslissingen pas te implementeren vanaf eind maart 2017. Verder kwam onder meer de voortgang van een

¹⁸ De heer K. Moens werd op 21 september 2017 door de beheersentiteit die het Hof van Cassatie en het parket bij dit Hof verenigt aangewezen als lid van de raad van bestuur, met inwerkingtreding op 10 november 2017 (publicatiedatum B.S.). Hiermee werd een einde gesteld aan het mandaat van mevrouw S. Schillemans, directeur-generaal van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid.

nieuw huishoudelijk reglement voor de raad van bestuur aan bod.

Tijdens de zitting van 11 mei heeft de raad van bestuur de bespreking en goedkeuring van de rekeningen 2016 en het jaarverslag 2016 uitgesteld. Eveneens voerde ze de eerdere beslissing tot huurverlenging door. Daarnaast werd een probleem aangekaart inzake het voornemen van de RSZ tot wijziging van de werkgeverscategorie van het IGO. Dit zou een budgettaire impact met zich meebrengen. Voorts werd ook een voorontwerp van beleidsplan meegedeeld.

De raad van bestuur heeft op 13 juni zowel de rekeningen 2016, het jaarverslag 2016 als de initiële ontwerpbegroting 2018 goedgekeurd. Ook het nieuwe huishoudelijke reglement van de raad van bestuur kreeg groen licht. Dit reglement wordt van kracht vanaf de publicatiedatum in het Belgisch Staatsblad. Verder werd de voortgang van het RSZ-dossier en het voorontwerp van beleidsplan besproken.

Op 21 september kwam de voortgang van de begroting 2017 en 2018 ter sprake, evenals de voortgang van de problematiek inzake het RSZ-dossier. De leden kregen eveneens informatie over de publicatie van de 'Potpourri V-wet', die een impact zal hebben op de samenstelling van de raad van bestuur en de werking van het IGO. Andere thema's op de agenda waren: de publicatie van het nieuwe huishoudelijke reglement in het B.S. van 28 augustus en de daaruitvoortvloeiende procedure tot aanduiding van evaluatoren; de verdere aanpassingen aan het ontwerp van beleidsplan; en de werkzaamheden van het wetenschappelijk comité; de opstart van een juridische nieuwsbrief; de oprichting van een netwerk voor klare rechtstaal; en de voortgang van het overleg met de universiteiten en hogescholen.

De raad van bestuur verwelkomde tijdens de laatste vergadering van 2017 een nieuw lid. De directie gaf een update over de begroting 2017 en de raad hechtte zijn goedkeuring aan de aangepaste begroting 2018. Ook het nieuw beleidsplan, het actieplan 2018 en het personeelsplan 2018 werden goedgekeurd. De raad duidde de evaluatoren aan en besprak verder het RSZ-dossier en de werkzaamheden van het wetenschappelijk comité.

2.3 Regeringscommissarissen

Opdracht

De regeringscommissarissen oefenen de financiële controlebevoegdheid uit namens respectievelijk de minister van Justitie en de minister van Begroting. Ze worden uitgenodigd op alle vergaderingen van de raad van bestuur en beschikken over een raadgevende stem.

Daarnaast moet het Instituut, krachtens artikel 14 van de wet van 31 januari 2007, per kwartaal een financieel- en activiteitenverslag bezorgen aan de regeringscommissarissen.

Samenstelling

De regeringscommissaris Justitie werd op voordracht van de minister van Justitie door de Koning benoemd bij KB van 19 februari 2016 (B.S. 2 maart 2016). De benoeming van de regeringscommissaris Begroting werd door datzelfde KB verlengd.

De twee huidige regeringscommissarissen zijn:

- Koen De Busser: adviseur bij de beleidscel van de minister van Justitie.
- Anne Junion: advocaat.

2.4 Wetenschappelijk comité

Opdracht

Het wetenschappelijk comité is een van de vier organen van het IGO. In tegenstelling tot de directie, de raad van bestuur en de commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) beschikt het comité niet over een beslissingsbevoegdheid, maar verstrekt het adviezen of formuleert het aanbevelingen inzake:

- het opleidingsbeleid;
- de opleidingsprogramma's;
- de organisatie van de opleiding;
- de pedagogische methodes;
- het kennisbeheer; en
- andere taken van adviesverlening inzake de opleidings- en kennisbeheeractiviteiten van het Instituut die worden aangeduid door de raad van bestuur.

De twee laatste taken zijn nieuwe opdrachten van het wetenschappelijk comité die toegekend werden door de Potpourri V-wet.¹⁹ De effectieve uitoefening ervan zal evenwel pas in de loop van 2018 zijn beslag krijgen, meer bepaald wanneer de bevoegdheden van de FOD Justitie op het vlak van kennis- en documentatiebeheer overgedragen worden naar het IGO.

In het kader van zijn opdracht brengt het wetenschappelijk comité verslag en advies uit aan de directie en de raad van bestuur.

Samenstelling

De samenstelling van het wetenschappelijk comité werd laatst gewijzigd door de Potpourri V-wet.²⁰ Hierdoor bestaat het wetenschappelijk comité niet langer uit 22, maar 24 leden. Met uitzondering van de directeur van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding die van rechtswege lid is, worden de volgende leden benoemd door de minister van Justitie:

- vier zittende magistraten waarvan twee voorgedragen door de Verenigde Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en twee door het College van de hoven en rechtbanken;
- vier magistraten van het Openbaar Ministerie waarvan twee voorgedragen door de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en twee door het College van procureurs-generaal;
- vier personen als vertegenwoordigers van het gerechtspersoneel;
- twee advocaten respectievelijk voorgedragen de ene door de Orde van de Vlaamse balies en de andere door de '*Ordre des barreaux francophones et germanophone*';
- vier leden van de academische gemeenschap, waaronder twee voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad en twee door de '*Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique*';
- een lid van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid, van de andere taalrol dan de directeur;
- één lid van de beheersentiteit die het Hof van Cassatie en het parket bij dit Hof verenigt;

¹⁹ Zie art. 277 van de wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie, BS 24 juli 2017.

²⁰ Zie art. 278 van de wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie, BS 24 juli 2017.

- één lid van de Koninklijke Bibliotheek van België behorende tot een andere taalrol dan het lid van de beheersentiteit die het Hof van Cassatie en het parket bij dit Hof verenigt;
- twee gerechtelijke stagiairs, waarvan de ene behoort tot de Nederlandse taalrol en de andere tot de Franse taalrol, van wie de ene wordt voorgedragen door het College van het Openbaar Ministerie en de andere door het College van de hoven en rechtbanken.

De duur van het mandaat van de leden bedraagt vier jaar en is hernieuwbaar. Hierop is één uitzondering: de stagiairs worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van één jaar.

In de loop van 2017 heeft de minister van Justitie nieuwe leden benoemd voor een nieuw mandaat van vier jaar. Eind 2017 zag de samenstelling er als volgt uit:

Vier zittende magistraten waarvan twee voorgedragen door de Verenigde Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en twee door het College van de hoven en rechtbanken:

- Jos Decoker, raadsheer in het hof van beroep te Antwerpen;
- Bruno Lietaert, raadsheer in het arbeidshof te Gent;
- Béatrice Ponet, raadsheer in het hof van beroep te Antwerpen;
- François Lagasse, rechter in de Franstalige arbeidsrechtbank te Brussel.

Vier magistraten van het Openbaar Ministerie waarvan twee voorgedragen door de Verenigde Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en twee door het College van procureurs-generaal:

- Charles-Eric Clesse, arbeidsauditeur bij het arbeidsauditoraat Henegouwen;
- Christian De Valkeneer, procureur-generaal bij het hof van beroep te Luik;
- Damien Dillenbourg, procureur des Konings bij het parket Luxemburg;
- Thierry Freyne, procureur des Konings bij het parket Halle-Vilvoorde.

Vier personen als vertegenwoordigers van het gerechtspersoneel:

- Katrien Willems, hoofdgriffier van de rechtbank van eerste aanleg te Leuven;
- Franky Hulpia, hoofdgriffier van de rechtbank van koophandel te Gent;
- Eric D'Ortona, assistent bij het federaal parket;
- Muriel Godin, hoofdgriffier van de rechtbank van eerste aanleg te Luik.

Twee advocaten, respectievelijk voorgedragen door de Orde van Vlaamse Balies en door de 'Ordre des barreaux francophones et germanophone':

- Stéphane Gothot, advocaat bij de balie te Luik;
- Dominique Pignolet, advocaat bij de balie te Leuven.

Vier leden van de academische gemeenschap, waaronder twee voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad en twee door de 'Conseil Interuniversitaire de la Communauté française de Belgique':

- Ingrid Boone, professor aan de KU Leuven;
- Luc Lavrysen, professor aan de Universiteit Gent;
- Sébastien van Drooghenbroeck, professor aan de 'Université Saint-Louis';

- Patrick Wautelet, professor aan de Universiteit Luik.

Een lid van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid:

- Julie Camerman, verantwoordelijke van de dienst docimologie bij het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid.

Een lid van de beheersentiteit die het Hof van Cassatie en het parket bij dit Hof verenigt:

- Andre Henkes, eerste advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie.

Een lid van de Koninklijke Bibliotheek van België:

- Bart Op De Beeck, Conservator bij de Koninklijke Bibliotheek van België.

Twee gerechtelijke stagiairs:

- Tom Decaigny, gerechtelijk stagiair in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen;
- Constant Laffineur, gerechtelijk stagiair in het gerechtelijk arrondissement Bergen.

Voorzitter van het wetenschappelijk comité (en van rechtswege lid):

- Raf Van Ransbeeck, directeur van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.

Werkzaamheden

Het wetenschappelijk comité kwam in 2017 vier maal bijeen. Hieronder worden de voornaamste activiteiten van deze vergaderingen weergegeven:

20 maart 2017

- Advies over het initieel opleidingstraject voor kandidaat-griffiers en kandidaat-parketsecretarissen²¹.
- Deliberatie over de dossiers van drie kandidaten die in het najaar 2017 een stage²² wensten te verrichten in het buitenland²³.
- Opvolging van de samenwerking met de universiteiten en hogescholen²⁴.
- Bespreking van de geactualiseerde portfolio²⁵ van de opleidingen van het IGO.

²¹ De doelstelling van dit initieel opleidingstraject dat negen modules omvat, bestaat erin om aan nieuwe personeelsleden van niveau B van de rechterlijke orde, meer bepaald griffiers en parketsecretarissen, de onontbeerlijke juridische basiskompetenties aan te reiken die vereist zijn voor de adequate uitoefening van hun functie. Op het moment van hun selectie door Selor worden deze personeelsleden immers niet getest op de juridische basiskennis die een griffier of parketsecretaris moet bezitten. De overgrote meerderheid onder hen beschikt niet over een bachelor rechtspraktijk, maar integendeel over een diploma hoger onderwijs van het korte type dat toegang verleent tot een functie van niveau B. Gezien het belang van deze opleiding kwam de opvolging van de uitrol van deze opleidingen aan bod op alle vergaderingen van het wetenschappelijk comité in 2017. De negen modules omvatten in totaal 23 werkdagen en bestaan uit: Rol en deontologie van de griffier en de parketsecretaris (1 dag), Burgerlijk recht (3 dagen), Burgerlijk procesrecht (4 dagen), Strafrecht (2 dagen), Strafprocesrecht (7 dagen), Sociaal recht en socialezekerheidsrecht (2 dagen), Boekhouding van de griffies en parketten (1 dag), Rechtsmethodologie (1 dag) en Publiek recht (2 dagen).

²² Een project gerealiseerd met de steun van de Koning Boudewijnstichting.

²³ Vroeger was dit de taak van een bijzondere jury. Teneinde het wetenschappelijk comité nauwer bij het opleidingsbeleid te betrekken, werd deze taak met de instemming van de Koning Boudewijnstichting overgedragen naar het wetenschappelijk comité.

²⁴ Gezien de wettelijke verplichtingen van het IGO op dit vlak is ook dit punt een steeds terugkerend item op de agenda van de vergaderingen van het wetenschappelijk comité.

²⁵ De portfolio geeft een overzicht van alle opleidingen die het IGO sinds 2009 organiseert. Eind 2017 ging het om 218 opleidingen.

- Advies over de in 2017 te organiseren opleidingen betreffende actuele thema's.
- Advies over het curriculum van opleidingen die het IGO moet organiseren voor de gerechtelijke stagiairs in het licht van de invoering van de eenheidsstage²⁶.
- Advies over het opleidingstraject budgetbeheer voor korpschefs en leidinggevendenden van de rechterlijke organisatie.

9 mei 2017

- Opvolging van de uitrol van het initieel opleidingstraject voor kandidaat-griffiers en kandidaat-parketsecretarissen.
- Opvolging van de samenwerking met de universiteiten en hogescholen.
- Opvolging van de ontwikkeling van de digitale bibliotheek (Digibib)²⁷.
- Advies over het curriculum van opleidingen die het IGO moet organiseren voor de gerechtelijke stagiairs in het licht van de invoering van de eenheidsstage.

18 september 2017

- Opvolging van de uitrol van het initieel opleidingstraject voor kandidaat-griffiers en kandidaat-parketsecretarissen.
- Bespreking en goedkeuring van de e-learningmodule 'Nationaal register der gerechtsdeskundigen, beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken'.
- Opvolging van de ontwikkeling van de digitale bibliotheek (Digibib).
- Deliberatie over het dossier van een kandidaat die in het najaar 2017 een stage wenste te verrichten in het buitenland²⁸.
- Bespreking van de analyse van de opleidingsbehoeften 2017 met het oog op de voorbereiding van het actieplan 2018.
- Bespreking van de gevolgen van de Potpourri V-wet voor het IGO en in het bijzonder het wetenschappelijk comité.
- Bespreking van het project 'Redactie van een nieuwsbrief met juridische, gerechtelijke en wetgevende actualia'.
- Eerste discussie over de lijst van de opleidingen waartoe de laureaten van het examen inzake beroepsbekwaamheid en het mondeling evaluatie-examen kunnen worden toegelaten gedurende de periode tijdens welke zij het voordeel van hun uitslag behouden²⁹.
- Opvolging van de samenwerking met de universiteiten en hogescholen, opvolging van de uitrol van het curriculum van opleidingen die het IGO moet organiseren voor de gerechtelijke stagiairs in het licht van de invoering van de eenheidsstage.

²⁶ Het wetsontwerp van de Potpourri V-wet (Kamer, Doc. 54, 2259/001) werd neergelegd in de Kamer op 16 januari 2017. Dit wetsontwerp heeft een impact op het opleidingscurriculum die de gerechtelijke stagiairs moeten volgen tijdens de eenheidsstage van twee jaar, in het bijzonder door de vastlegging van een maximum van zestig werkdagen voor de opleidingen die het IGO organiseert. De wetgever stelt namelijk dat dit "voldoende moet zijn om de nodige theoretische kennis mee te geven aan de stagiairs". Hierdoor kwam dit punt in 2017 tijdens diverse vergaderingen van het wetenschappelijk comité en werkgroepen aan bod.

²⁷ De Digibib is een online platform dat uitsluitend bestemd is voor de beroepsmagistraten en het gerechtspersoneel. Alle informatie en documentatie betreffende de opleidingen van het IGO die georganiseerd werden sinds 1 januari 2016, is hierop beschikbaar. Het gaat om opleidingsdocumentatie, e-learnings, video-opnames, livestreaming, infofiches met referenties en weblinks naar publicaties van uitgeverij, juridische databanken en didactisch materiaal van externe partners van het IGO.

²⁸ Project gerealiseerd met de steun van de Koning Boudewijnstichting.

²⁹ Zie art. 274 van de wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie, BS 24 juli 2017.

- Advies over de voortgezette opleiding voor de magistraten van de familie- en jeugdrechtbank³⁰.

27 november 2017

- Opvolging van de uitrol van het initieel opleidingstraject voor kandidaat-griffiers en kandidaat-parketsecretarissen, bespreking en goedkeuring van de Trainersgids³¹.
- Deliberatie over de dossiers van vijf kandidaten die in 2018 een stage wensen te verrichten in het buitenland³², opvolging van de ontwikkeling van de digitale bibliotheek (Digibib), opvolging van het project 'Redactie van een nieuwsbrief met juridische, gerechtelijke en wetgevende actualia', bespreking van het project 'Statuut en deontologie van de magistraat'³³.
- Opvolging van de samenwerking met de universiteiten en hogescholen, opvolging van de uitrol van het curriculum van opleidingen die het IGO moet organiseren voor de gerechtelijke stagiairs in het licht van de invoering van de eenheidsstage.

Overleg met de universiteiten

Om een optimale samenwerking te bekomen, voerde het IGO in 2016 een semestrieel overleg in met de decanen van de rechtsfaculteiten. In dit verband vonden in 2017 twee vergaderingen plaats. De onderwerpen die aan bod kwamen tijdens deze overlegvergaderingen waren:

- het project 'Statuut en deontologie van de magistraat';
- de managementopleidingen voor korpschefs en leidinggevendenden van de rechterlijke organisatie met het oog op het autonoom beheer;
- de toegang tot de rechtspraak;
- de juridische documentatie;
- e-learning;
- de samenwerking tussen het IGO en de universiteiten zowel voor de eigen opleidingen als voor de externe opleidingen waarvan het IGO de inschrijvingskosten ten laste neemt; en
- het kennis- en documentatiebeheer en de samenwerking op het vak van de uitrol van wetboeken.

³⁰ Zie art. 272 van de wet van 30 juli 2013 betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank, BS 23 september 2013.

³¹ De Trainersgids is een leidraad voor personen die hun medewerking verlenen aan de opleidingen van het IGO, hetzij als lesgever, hetzij als voorzitter. Daarnaast organiseert het IGO tweemaal per jaar een 'Train the trainer'-opleidingssessie.

³² Project gerealiseerd met de steun van de Koning Boudewijnstichting.

³³ Het project 'Statuut en deontologie van de magistraat' is een initiatief dat ontstaan is uit het overleg tussen het IGO en de universiteiten. Het is de bedoeling om het boek 'Statuut en deontologie van de magistraat' van X. De Riemaecker, G. Londers en J. Baret dat in het jaar 2000 werd gepubliceerd te herwerken, aangezien dit intussen niet meer volledig actueel is.

2.5 Commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage

Opdracht

De Nederlandstalige en Franstalige commissie voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) hebben tot taak³⁴:

- de programma's van de buitenstages van de gerechtelijke stagiairs uit te werken en de voorstellen goed te keuren;
- de stageverslagen te ontvangen, bij ongunstige stageverslagen advies aan de minister van Justitie te verlenen en over te gaan tot de eindevaluatie;
- de follow-up van de stagiairs te waarborgen;
- toe te zien op de harmonisering van de inhoud van de praktische opleiding van de stagiairs en de afstemming ervan op de vereisten van de functie.

Samenstelling

De ECE werden ingesteld bij artikel 42 van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het IGO.

De wetswijziging (BS 14/05/2014) van de organieke wet heeft ervoor gezorgd dat de ECE als orgaan werden opgenomen binnen het IGO. Ze blijven desalniettemin een onafhankelijk orgaan waarbij het IGO enerzijds instaat voor het secretariaat van de commissies en het presentiegeld en anderzijds de vergoedingen van de leden ten laste neemt.

Gezien het mandaat van de ECE-leden in februari 2017 ten einde liep, werd de samenstelling gewijzigd en werden de nieuwe leden benoemd voor een termijn van vier jaar.

De Nederlandstalige en de Franstalige ECE tellen elk vijf leden en bestaan heden uit:

De Nederlandstalige ECE:

- Voorzitter: Raf Van Ransbeeck
- Eén magistraat van de zetel: Paul Van Santvliet, onderzoeksrechter rechtbank eerste aanleg Antwerpen.
- Eén magistraat van het Openbaar Ministerie: Ria Mortier, advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie.
- Eén deskundige inzake onderwijs: Frank Fleerackers, professor KU Leuven.
- Eén deskundige inzake pedagogie of arbeidspsychologie: Geert Vervaeke, coördinator onderzoekseenheid aan de KU Leuven.

De Franstalige ECE:

- Voorzitter: Raf Van Ransbeeck.
- Eén magistraat van de zetel: Gauthier Mary, rechter bij de Franstalige Arbeidsrechtbank te Brussel.
- Eén magistraat van het Openbaar Ministerie: Charles-Eric Clesse, auditeur bij het arbeidsauditoraat te Charleroi.
- Eén deskundige inzake onderwijs: Luc Canautte, directeur kwaliteitscel bij de hogeschool Robert Schuman.
- Eén deskundige inzake pedagogie of arbeidspsychologie: Nicole Roland, psycholoog.

³⁴ Zie art. 42 van de wet van 31 januari 2007.

Werkzaamheden

De Nederlandstalige en de Franstalige ECE hadden acht vergaderingen in 2017:

22 maart 2017

- Kennismaking van de IGO-medewerkers met de nieuwe ECE-leden en voorstelling van het digitaal ECE-platform.
- Nazicht van de ingediende auto-evaluaties door de eerste- en derdejaars gerechtelijke stagiairs.
- Voorbereiding van het lenteseminarie 2017.

10 mei 2017

- Officiële stemming rond het voorzitterschap van de ECE.
- Bespreking omtrent de openstaande benoemingen binnen de ECE.

19 juni 2017

- Eindevaluatie van de stagiairs wiens stage verstrijken op 30 september 2017.
- Evaluatie en actualisatie van de richtlijnen m.b.t. de omzendbrief voor de buitenstage.
- Opzet van een procedure voor de hoorzitting van een stagiair.

26 juni 2017

- Overleg tussen de ECE-leden en de leden van de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) omtrent de hervorming van de gerechtelijke stage en in het bijzonder de optimalisatie van de harmonisatie en evaluatie van deze stage.

22 augustus 2017

- Brainstorming van de ECE-leden en concretisering van de vernieuwde gerechtelijke stage in lijn met de Potpourri V-wet.

12 september 2017

- Goedkeuring van de programma's van de buitenstage van de gerechtelijke stagiairs die de stage hebben aangevangen op 1 oktober 2015.
- Voorbereiding van het herfstseminarie 2017.

23 oktober 2017

- Overleg tussen de ECE-leden en de stagemeeesters en presentatie omtrent de nieuwe uniforme stageregeling.
- Toelichting bij de vernieuwde evaluatiecriteria.

18 december 2017

- Eindevaluatie van de stagiairs, wiens stage verstrijkt op 31 maart 2018.

Tot twee maal toe vond een overleg plaats tussen de Nederlandstalige ECE en een gerechtelijk stagiair, waarvan de stage een problematisch verloop kende. Hierbij werden eveneens de stagemeesters in een afzonderlijk overleg gehoord. Een eerste overleg vond plaats in mei 2018 naar aanleiding van de problemen, die zijn stagemeesters op het parket signaleerden. Uiteindelijk besliste de Nederlandstalige ECE om over te gaan tot het opstellen van een advies tot vroegtijdige beëindiging van de gerechtelijke stage. Naar aanleiding hiervan werd de betrokken stagiair door de minister van Justitie gehoord, die hem de kans gaf om zijn stage verder te zetten en deze bij de zetel aan te vangen. De ECE kreeg hierbij als opdracht de stagiair - na zes maanden stage bij de zetel - opnieuw te evalueren en hiervan verslag uit te brengen. Gezien de problemen met de betrokken stagiair bleven aanslepen, besliste de ECE na een tweede hoorzitting in december 2018 om opnieuw een ongunstig advies neer te leggen bij de minister van Justitie.

Bij de Franstalige ECE vond eveneens een gesprek plaats tussen een stagiair en zijn stagemeesters om bepaalde zaken uit het stageverslag te verduidelijken. Na deze hoorzitting werden echter geen verdere stappen ondernomen.

Meer informatie over de evaluaties van de ECE is terug te vinden in de rubriek 'Gerechtelijke stage' (cf. 4.4.5.).

3. Organisatiemanagement

3.1 Financiële middelen

3.1.1 Dotatie

De aan het IGO toegekende kredieten worden jaarlijks ingeschreven op de administratieve begroting van de FOD Justitie (basisallocatie 12.56.61.41.40.01).

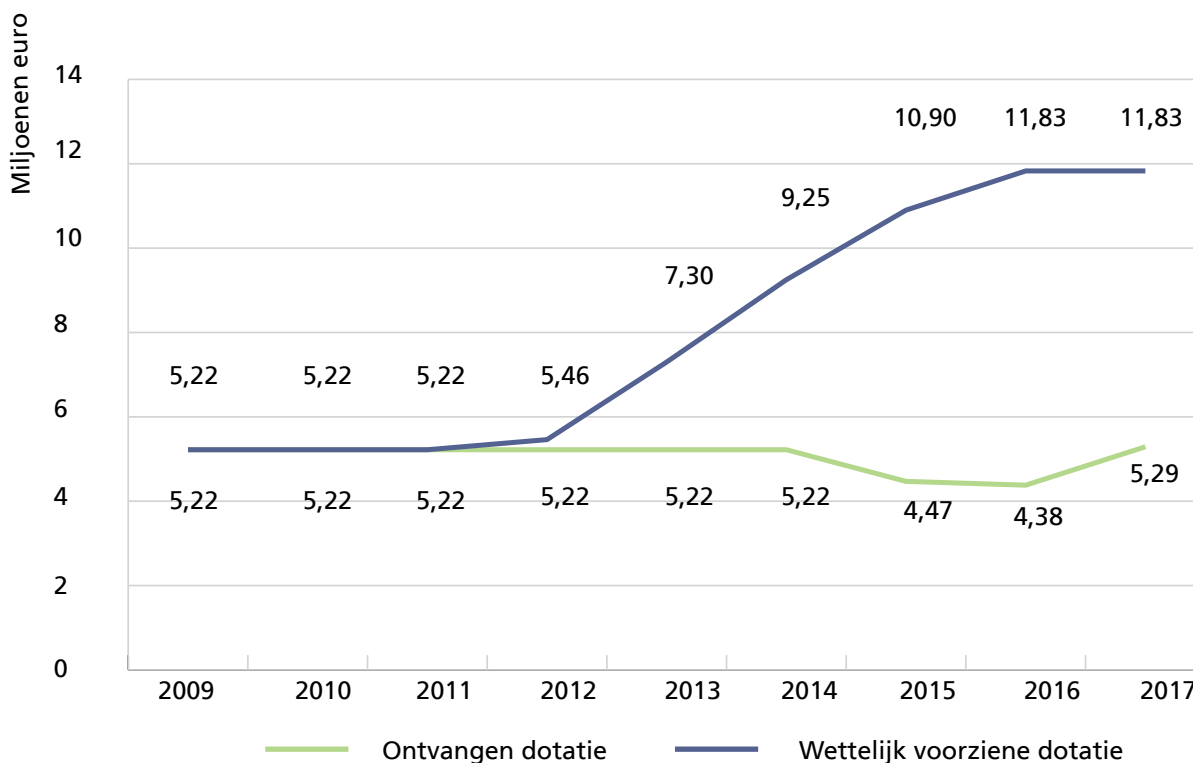
Artikel 38 van de organieke wet houdende de oprichting van het IGO regelt de financiering van het IGO. De financiële middelen worden in dit artikel uitdrukkelijk bepaald als een percentage van de jaarlijkse loonmassa van het personeel dat het IGO, overeenkomstig haar wettelijk toegekende opdracht, moet opleiden (in casu de magistraten en het gerechtspersoneel).

In dit artikel 38 wordt het minimumbedrag van de dotatie aan het IGO vastgelegd op 0,9% (of 5.220.000 euro) voor het eerste jaar dat volgt op het jaar van inwerkingtreding van de IGO-wet. Dit percentage dient gedurende de vier daarop volgende budgettaire jaren jaarlijks te worden verhoogd met 0,25% om uiteindelijk de drempel van 1,9% van de loonmassa te bereiken.

Ondanks deze wettelijke bepaling werd de dotatie voor de begrotingsjaren 2010, 2011, 2012, 2013 en 2014 telkens bevroren op 5.220.000 euro. In 2015 werd de dotatie zelfs verminderd tot 4.470.000 euro. Daarmee dook de verleende dotatie onder het bedrag dat werd toegekend bij de oprichting van het IGO in 2009. Ook voor het begrotingsjaar 2016 werd de effectieve dotatie verminderd, ditmaal tot 4.381.000 euro of 37% van de dotatie die de wet voorziet.

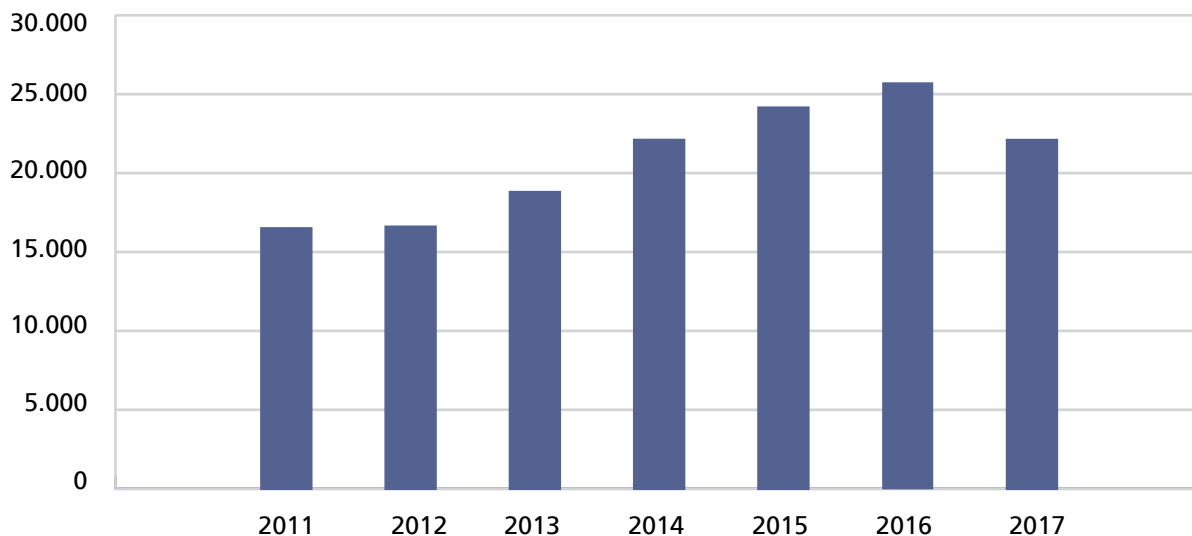
Voor het begrotingsjaar 2017 was voor de eerste maal sinds de oprichting van het IGO een stopzetting van deze negatieve tendens merkbaar: de dotatie werd terug verhoogd naar 5.291.000 euro. Deze noodzakelijke verhoging maakte het mogelijk om in 2017 nieuwe initiatieven in te plannen, naast de wettelijk verplichte recurrente opleidingen.

Evolutie van de ontvangen en de wettelijk voorziene dotatie
in miljoenen euro

3.1.2 Aantal georganiseerde opleidingsmandagen

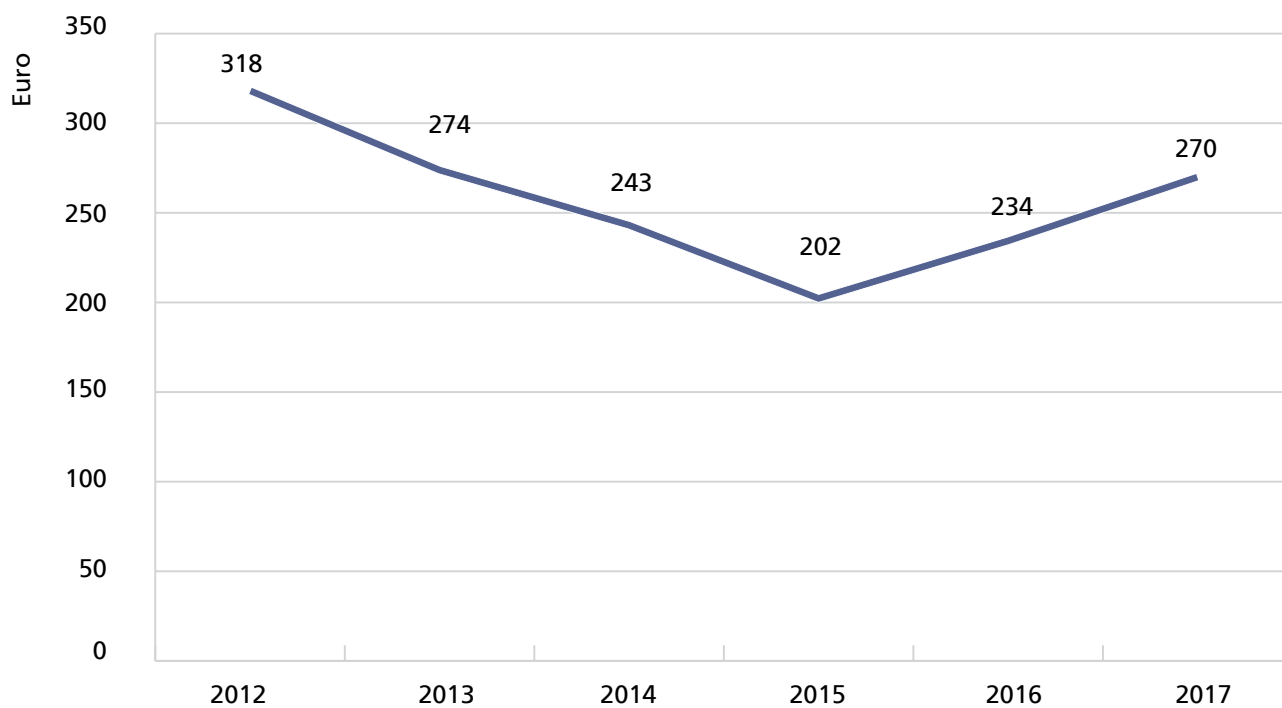
Aantal opleidingsmandagen

3.1.3 De kostprijs per opleidingsmandag

Deze kost per opleidingsmandag omvat alle operationele uitgaven van het IGO.

Kostprijs (euro) per opleidingsmandag

3.1.4 Rekeningen en controle

Het boekhoudkundige jaar van het IGO valt samen met het burgerlijke jaar. Dit wil zeggen dat het loopt van 1 januari tot 31 december. Met akkoord van het Rekenhof worden facturen m.b.t. het voorbije jaar evenwel geboekt op de rekeningen en aangerekend op de begroting van dat jaar voor zover zij:

- regelmatig budgettair en juridisch werden vastgelegd tijdens dat jaar; en
- werden betaald vóór 1 maart van het daaropvolgende jaar.

De jaarrekening van het voorbije jaar en het overzicht van alle geregistreerde uitgaven per begrotingspost worden tegen de maand april opgesteld. Zij worden nadien aan een controle onderworpen.

Het IGO is wettelijk onderworpen aan de externe controle '*a posteriori*' door de regeringscommissarissen en het Rekenhof.

Daarnaast besliste het IGO om zijn boekhouding eveneens te laten controleren door een bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor voerde zijn werkzaamheden uit in overeenstemming met de controleaanbeveling van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren in verband met het beperkt nazicht.

3.2 Personeel

Het IGO voert het personeelsplan uit dat de raad van bestuur in december 2013 heeft goedgekeurd.

Eind 2017 beschikte het IGO over 27 administratieve medewerkers, met uitzondering van:

- drie bodes in het kader van een buitengewone tewerkstelling;
- één gedetacheerd magistraat met opdracht internationaal die het internationaal opleidingsbeleid opvolgt. De budgettaire impact hiervan blijft ten laste van de FOD Justitie;
- één gedetacheerd griffier, waarvan de budgettaire impact ten laste blijft van de FOD Justitie, voor de opvolging van de opleidingen m.b.t. griffiers.

Eén administratief assistent van de opleidingsdienst is ter beschikking gesteld van het kabinet van de Koning. De budgettaire impact blijft echter ten laste van het IGO. Bijgevolg is deze medewerker mee opgenomen in het totaalcijfer van 27 personeelsleden.

Rekening houdende met voorgaande personeelsbewegingen werd het personeelskader ingevuld overeenkomstig het personeelsplan 2013. Hieronder vindt u een overzicht.

Niveau	Aantal Nederlandstaligen	Aantal Franstaligen
A	6	2
B	5	7
C	2	3
D	0	2

Dit gaf eind 2017 de volgende invulling:

Samenstelling personeel		
Functie	VTE	Niveau
Afdeling opleidingsdiensten		
Adviseur	1	A
Attachés opleiding	5	A
Administratief deskundigen opleiding	4	B
Administratief deskundige (logistiek)	1	B

Administratief assistenten opleiding	5	C
--------------------------------------	---	---

Afdeling ondersteunende diensten

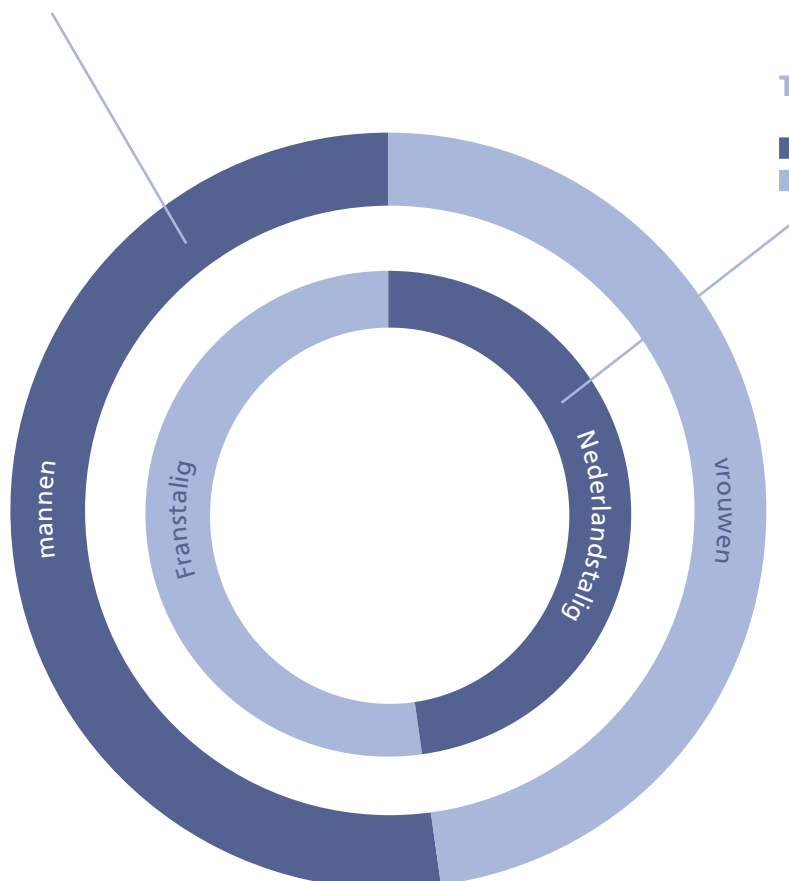
Adviseur	1	A
Attaché (communicatie)	1	A
Management assistant	1	B
Administratief deskundige	1	B
Deskundige (boekhouder)	2	B
Deskundige (ICT)	2	B
Deskundige (HRM)	1	B
Onderhoudsmedewerker	1	D
Administratief medewerker (chauffeur)	1	D
Totaal	27	

Gendergelijkheid

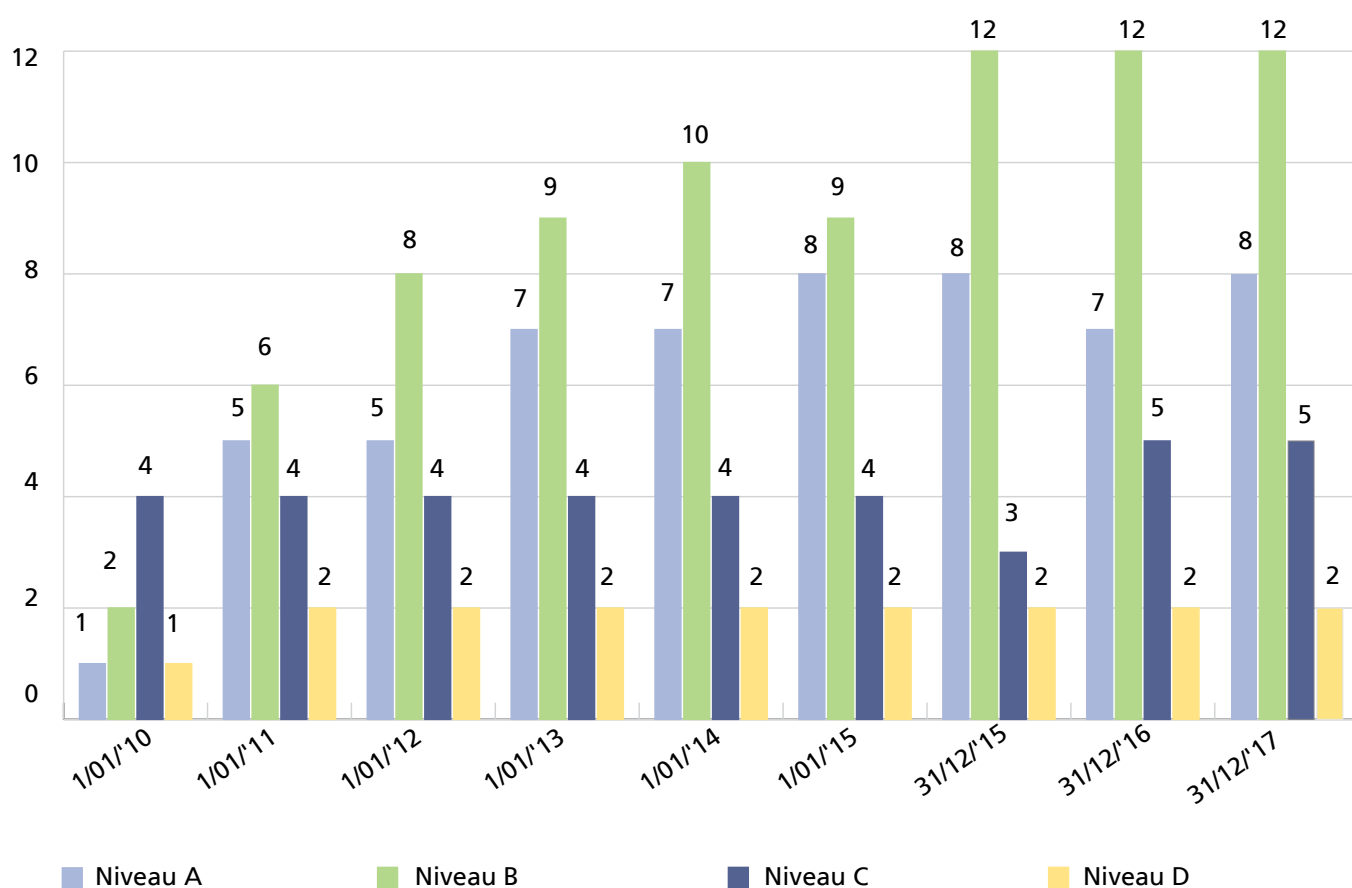
- 52% mannen
- 48% vrouwen

Taalkader

- 48% Nederlandstalig
- 52% Franstalig

Evolutie personeel per niveau

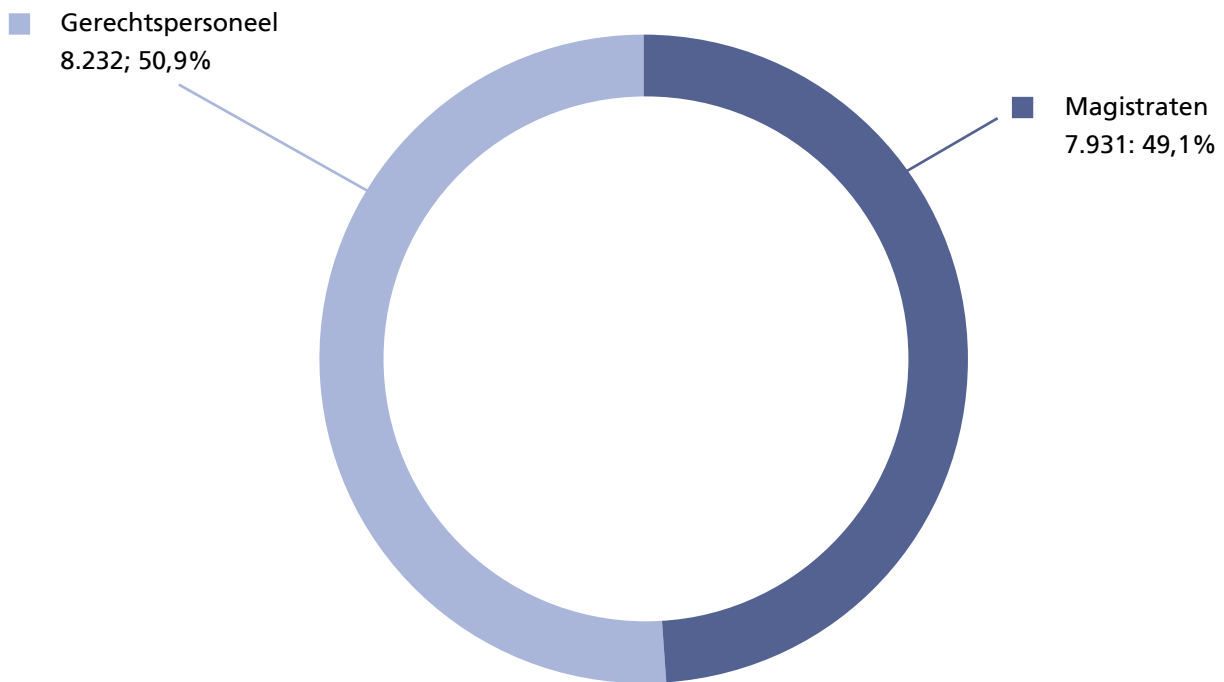

4. Opleidingsactiviteiten

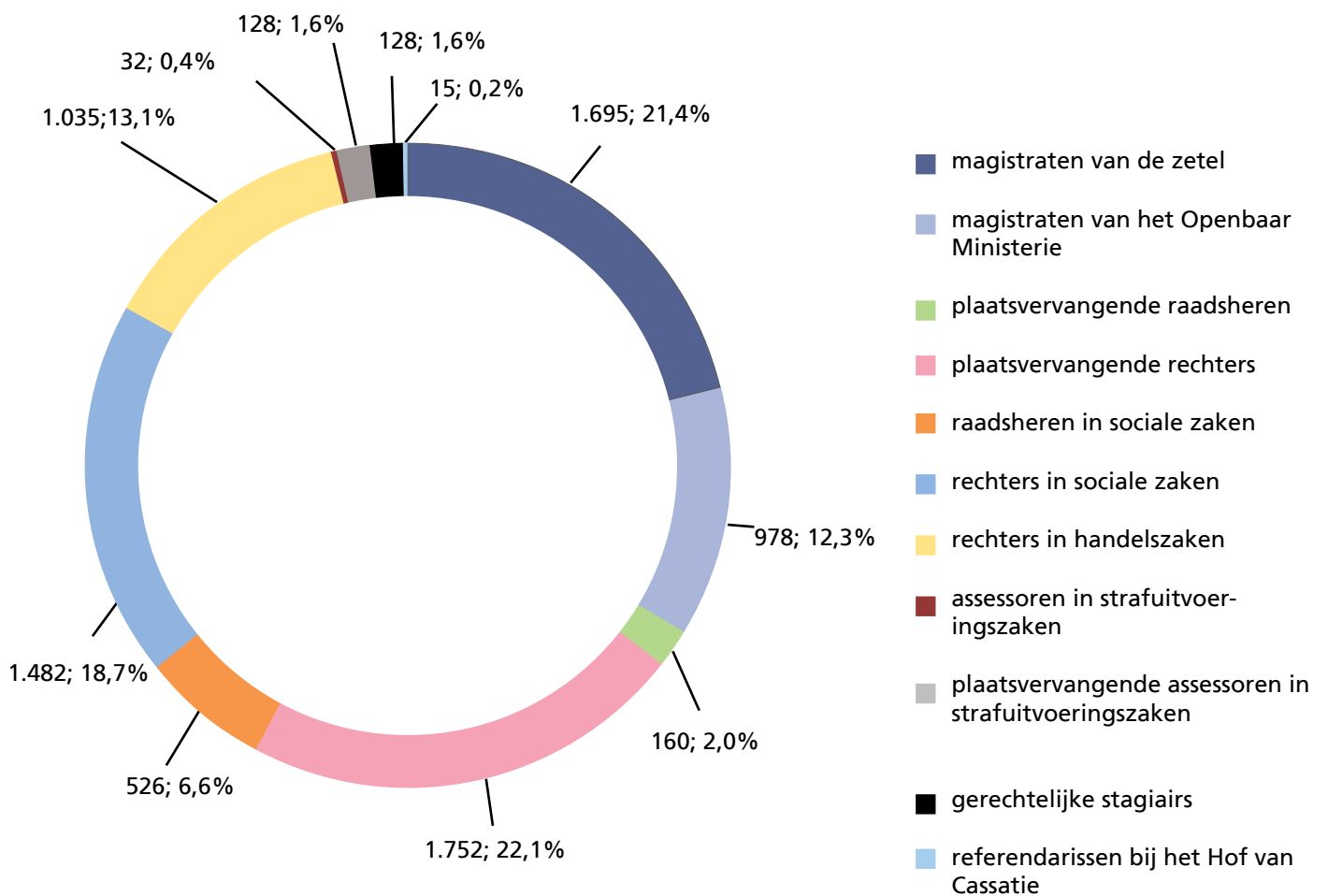
4.1 Doelpubliek

Doelpubliek	
Magistraten	
Beroepsmagistraten van de rechterlijke orde	2.673
Magistraten van de zetel	1.695
Magistraten van het Openbaar Ministerie	978
Plaatsvervangende magistraten	1.912
Plaatsvervangende raadsheren	160
Plaatsvervangende rechters (186 REA – 99 ARB – 153 KPH – 192 POL – 1122 VRE)	1.752
Raadsheren en rechters in sociale zaken (bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg)	2.008
Raadsheren	526
Rechters	1.482
Rechters in handelszaken	1.035
Assessoren in strafuitvoeringszaken	32
Plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken	128
Gerechtelijke stagiairs (op 8/03/2018)	128
Referendarissen bij het Hof van Cassatie	15
Subtotaal	7.931
Gerechtspersoneel	
Referendarissen	58
Parketjuristen	151
Attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie	5
Leden van de griffies	1.731
Leden van de parketsecretariaten	766
Personeelsleden van de griffies en van de parketsecretariaten	5.466
Personeelsleden van niveau A die de titel dragen van attaché, adviseur of adviseur-generaal	55
Subtotaal	8.232
Algemeen totaal	16.163

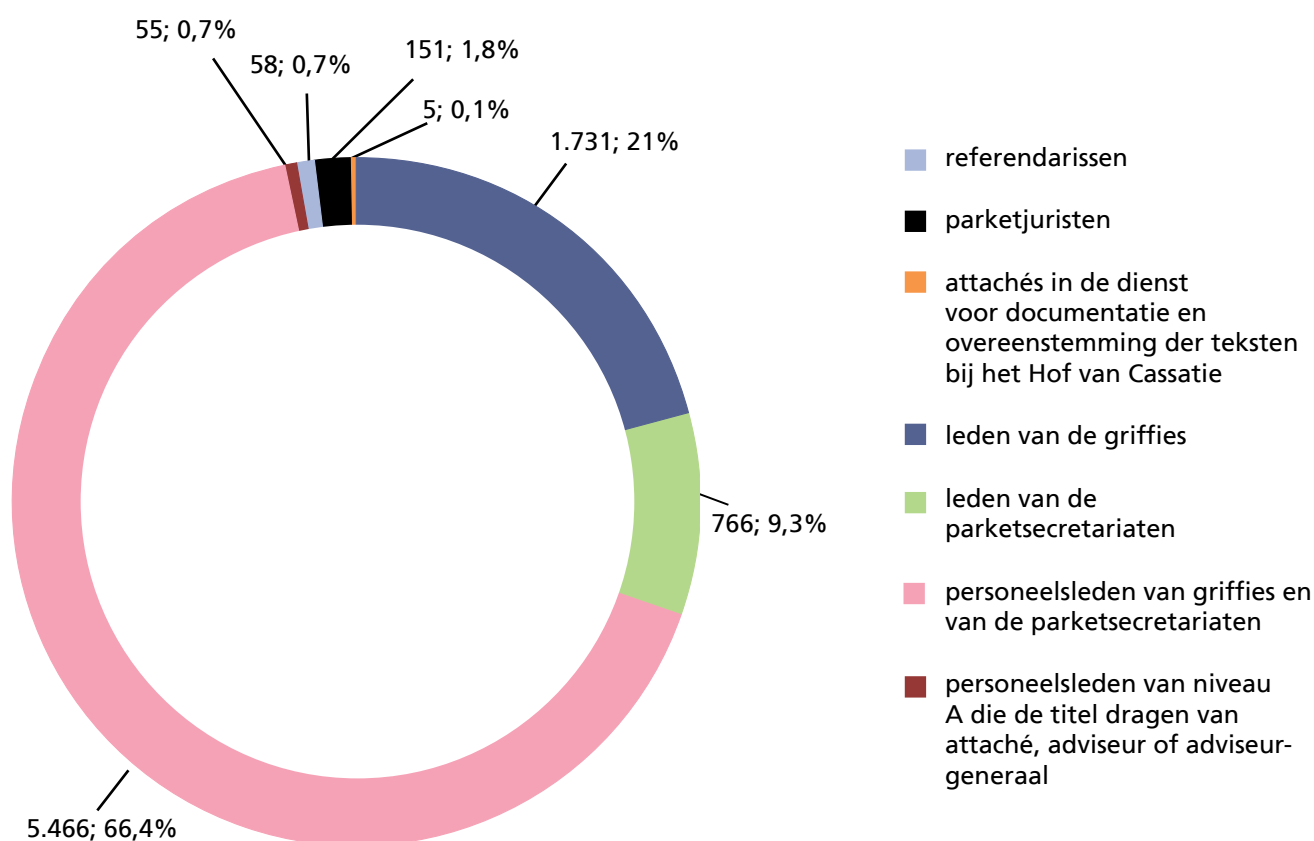
Doelpubliek IGO (16.163)

Doelpubliek: magistraten (7.931)

Doelpubliek: gerechtspersoneel (8.232)

4.2 Opleidingen

Overeenkomstig zijn missie focust het IGO sinds 2009 op het concipiëren en ontwikkelen van opleidingen die heel sterk gericht zijn op de gerechtelijke beroepspraktijk. Het IGO stelde in de loop van 2017 een nieuw beleidsplan op dat zich uitstrekt over de periode 2017-2022 en waarin vier grote tendensen worden aangegeven waarop ook het IGO in de komende jaren een gepast antwoord wil geven: de snelheid van communicatie, een evolutie naar meer bemiddeling, een sterke globalisering en een toename van de beschikbaarheid van informatie.

De doelstellingen voor 2017 bestonden in de voortzetting van de maximale ondersteuning van de leidinggevenden van de rechterlijke organisatie (Colleges en leden van hun steundiensten, korpschefs en leden van de directiecomités), het sneller aansluiten bij actuele wetswijzigingen, het optimaliseren van de samenwerking met de universiteiten en hogescholen, de uitbreiding van het opleidingsaanbod voor het gerechtspersoneel en het faciliteren van de implementatie van nieuwe ICT-applicaties. Daarnaast wilde het IGO een groter segment van zijn doelgroep bereiken door de organisatie van zoveel mogelijk gedecentraliseerde opleidings-sessies, in het bijzonder voor wat betreft het gerechtspersoneel, alsook door gebruik te maken van diverse opleidingswijzen (naast klassikale sessies ook onder meer e-learning en livestreaming) en door de terbeschikkingstelling van een digitale bibliotheek waarop in principe alle documentatie vrij toegankelijk is voor de magistraten en het gerechtspersoneel.

Concreet ging in april 2017 het opleidingstraject budgetbeheer voor korpschefs en leidinggevenden van start. Verder werd het initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen volledig uitgerold en

ging de uitrol van nieuwe applicaties zoals RegSol³⁵ voor de rechtbanken van koophandel en MaCh voor de magistraten van het Openbaar Ministerie gepaard met op maat uitgewerkte opleidingen.

4.3 Richtlijnen

4.3.1 Richtlijnen voor de afdeling magistraten

Voor de personen bedoeld in artikel 2, 1° tot 3°, van de wet van 31 januari 2007 (d.w.z. de doelgroep van de afdeling magistraten) dienen de programma's in overeenstemming te zijn met de richtlijnen die ter zake worden voorbereid door de Verenigde Benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) en door zijn algemene vergadering te worden bekrachtigd.³⁶

De meest recente richtlijnen van de HRJ dateren van 2012.³⁷ De vijf prioriteiten opgesomd in deze richtlijnen zijn:

- opleidingsprogramma's uitbouwen met oriëntaties, doelstellingen en strategieën op maat gesneden van de doelgroepen;
- decentraliseren en technologisch vernieuwen zodat het IGO aan zijn volledige doelpubliek meer opleidingen kan geven;
- organisatie van meer opleidingen bestemd voor de pas benoemde magistraten en de niet-beroepsmagistraten. Deze zouden minstens een 'basisopleiding' moeten krijgen, met een bijzondere aandacht voor de rechtspleging, de deontologie en de contouren van het beroepsgeheim;
- optimalisering van de samenwerking met de universiteiten en de hogescholen in het kader van de bij wet voorziene mogelijkheden;
- terbeschikkingstelling aan de korpschefs van meer managementopleidingen of opleidingen die gericht zijn op het verwerven van niet-juridische vaardigheden die zouden kunnen bijdragen tot een verbetering van hun rechtscollege/korps, in het bijzonder op het vlak van human resources.

4.3.2 Richtlijnen voor de afdeling gerechtspersoneel

Artikel 3 van het KB van 18 mei 2009 tot vaststelling van de rechten en plichten op gerechtelijke opleiding, evenals de uitvoeringsmodaliteiten van de opleidingen ten aanzien van de personen bedoeld in artikel 2, 4° tot 10°, van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding bepaalt:

"De Minister van Justitie laat zich bijstaan door een begeleidingscomité inzake gerechtelijke opleiding, dat is belast met:

1. *het onderzoeken van de opleidingsbehoeften;*
2. *het voorbereiden van de richtlijnen met betrekking tot de opleidingsprogramma's welke genoemd zijn in artikel 8, § 1, eerste lid van de wet;*
3. *het hem voorleggen van voorstellen inzake het uitwerken van de lijst van gecertificeerde opleidingen voorzien in artikel 281 van het Gerechtelijk Wetboek."*

³⁵ RegSol is de geïnformatiseerde gegevensbank waarin het faillissementsdossier wordt opgenomen en bewaard. Het register bevat alle gegevens en stukken betreffende de faillissementsprocedure. Het register geldt als authentieke bron voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen. Zie art. 5 van de wet van 1 december 2016 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en de faillissementswet van 8 augustus 1997 met het oog op de invoering van het Centraal Register Solvabiliteit (BS, 11 januari 2017).

³⁶ Zie art. 8, tweede lid, van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en kennisbeheer en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.

³⁷ Richtlijnen voor de opleiding van magistraten en gerechtelijke stagiairs, voorbereid door de Verenigde Benoemings- en Aanwijzingscommissie op 30 mei 2012 en bekrachtigd door de Algemene vergadering op 30 mei 2012, www.hrj.be.

In het verleden heeft de directie van het IGO de raad van bestuur en het wetenschappelijk comité evenals de minister van Justitie gewezen op de mogelijke overlapping met de wettelijke bevoegdheden van het IGO. Men kan alleen maar vaststellen dat er op dit ogenblik nog geen enkele beslissing genomen is m.b.t. de rol en de opdrachten die door dit begeleidingscomité vervuld worden.

De meest recente richtlijnen inzake de programma's voor de gerechtelijke opleiding van de referendarissen, de parketjuristen, de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, de leden van de griffies en de parketsecretariaten werden medegedeeld bij schrijven van de minister van Justitie van 9 september 2013 en hadden betrekking op de opleidingsbehoeften voor 2014. Meer in het bijzonder ging het om de volgende opleidingen:

Specifieke opleiding

- Tweetaligheid

Het betreft een opleiding Nederlands en Frans voor de leden van de griffies en de parketten van het arrondissement Brussel zodat zij het niveau 'voldoende' behalen zoals bepaald in de wet.

- Opleiding voor de nieuw benoemden (griffier en secretaris)

Het IGO biedt reeds sinds 2012 een opleidingstraject voor nieuwe functiehouders aan, in samenwerking met enkele hogescholen. Dit opleidingstraject bestaat uit vier basismodules (rechterlijke organisatie, deontologie, juridische terminologie en onthaal) en specifieke modules in functie van het uitgeoefende ambt (o.a. beginselen van burgerlijk procesrecht, beginselen van strafprocesrecht etc.).

Gezien het competentieniveau en de ervaring van de deelnemers soms zeer uiteenlopend blijken te zijn, vraagt de minister om homogene groepen van deelnemers samen te stellen.

- Initiële opleidingen

De bestaande initiële opleidingen worden als goed ervaren en moeten worden voortgezet.

- Voorbereidingen selecties

Dit betreft de voorbereiding van het gerechtspersoneel zowel op wervings- en bevorderingsselecties via Selor als op selecties met plaatselijke jury's.

Voortgezette opleiding

- Psychosociale opleidingen

De reeds aangeboden opleidingen moeten worden voortgezet maar op een zo gedecentraliseerd mogelijke basis.

- Managementopleidingen

De bestaande managementopleiding moet worden voortgezet.

Daarnaast moet er dringend worden voorzien in een opleidingsaanbod dat modules bevat inzake kennisoverdracht en kennisbeheer teneinde het verlies van kennis door pensioenen in de komende jaren te voorkomen (o.m. Business Process Reengineering, Business Process Management, kennisbeheer, kennisoverdracht).

Andere uit te werken modules hebben betrekking op organisatieontwikkeling, competentie management, opstellen van strategische projecten, probleemoplossing en motivatie van het personeel.

In het kader van de evolutie van de nieuwe loopbanen zal ook aandacht moeten uitgaan naar opleidingen inzake evaluatie en ontwikkelcirkels.

- Opleidingen inzake gerechtelijke vaardigheden

Naast het voortzetten van de bestaande opleidingen moeten ook specifieke opleidingen inzake nieuwe wetten en regelgeving worden aangeboden.

- Informatica-opleidingen

De door het IGO te organiseren ICT-opleidingen sluiten aan bij de strategische krachtlijnen voor de informatisering van de rechterlijke orde (2012-2014).

Extra aandachtspunten

De minister vroeg op zijn beurt om aandacht te hebben voor de volgende punten:

- een maximaal aanbod van gedecentraliseerde opleidingen;
- het bereiken van alle personeelsleden met het opleidingsaanbod;
- een evenwicht tussen theoretische en praktische opleidingen enerzijds en een goede afstemming van de behoeften van de deelnemers op het aanbod van de opleiders;
- de organisatie van themadagen of workshops met de uitwisseling van praktische ervaringen;
- de organisatie van een aantal "nuttige" opleidingen die gevraagd worden door de medewerkers van het terrein zoals de administratieve behandeling van dossiers (afzonderlijk voor parket en griffie), omgaan met informatie, persoonlijke effectiviteit, interne en externe communicatie etc.

Naast deze richtlijnen bevatte ook het justitieplan d.d. 18 maart 2015 van minister K. Geens een duidelijke missie voor het IGO, meer bepaald waar gesteld werd:

"het Instituut voor de Gerechtelijke Opleiding (IGO) moet meer investeren in de vorming van het gerechtspersoneel en de vorming inzake ICT in het bijzonder, en dit zowel bij de verdeling van het vormingsbudget als de organisatie van het aanbod".³⁸

Het IGO heeft deze missie ter harte genomen, zoals blijkt uit onderstaand overzicht waarin kort de voornaamste speerpunten binnen elk opleidingsdomein worden toegelicht.

Ten slotte wordt aangestipt dat het IGO op geregelde tijdstippen overleg pleegt zowel met de Beleidcel van de minister van Justitie als met de HRJ teneinde snel te kunnen inspelen op nieuwe opleidingsnoden.

4.4 Opleidingsaanbod 2017

4.4.1 Nieuwe opleidingen aangeboden door het IGO

In 2017 werden heel wat nieuwe opleidingen ontwikkeld, zowel voor de magistraten als voor het gerechtspersoneel, meer bepaald:

Voor de magistraten

- De nieuwe cyber BOM-wet³⁹;
- Informatie vergaren over buitenlandse ondernemingen;
- Maritiem recht;
- Het Vlaams onteigeningsdecreet;
- Vaststelling van staatloosheid: internationale en Belgische perspectieven⁴⁰; en
- Strategisch seminarie voor de Raad van Procureurs des Konings.

³⁸ Het Justitieplan. Een efficiëntere justitie voor meer rechtvaardigheid. 349, p. 107.

³⁹ Wet van 25 december 2016 houdende diverse wijzigingen van het Wetboek van strafvordering en het Strafwetboek, met het oog op de verbetering van de bijzondere opsporingsmethoden en bepaalde onderzoeksmethoden met betrekking tot internet en elektronische en telecommunicaties en tot oprichting van een gegevensbank stemafdrukken (BS, 17 januari 2017).

⁴⁰ Deze opleiding werd georganiseerd in samenwerking met de UNHCR.

Voor het gerechtspersoneel

- Initieel opleidingstraject voor kandidaat-griffiers en kandidaat-parketsecretarissen;
- Bemiddeling voor griffiers;
- Rol en deontologie van griffiers en parketsecretarissen;
- Publiek recht;
- Burgerlijk recht;
- Strafrecht;
- Rechtsmethodologie;
- Mobiele PC-klas (Excel, Outlook en PowerPoint)⁴¹; en
- Excel en bewind.

Zowel voor magistraten als voor het gerechtspersoneel

- De applicatie RegSol⁴²;
- Beeldvorming omtrent personen met een psychische kwetsbaarheid⁴³;
- Algemene inleidingssessie van het opleidingstraject budgetbeheer voor korpschefs en leidinggevenden;
- Introductiedag Budgetbeheer;
- Introductiedag Personeelsbeheer;
- Introductiedag Overheidsopdrachten;
- Introductiedag Interne beheersing; en
- De opmaak van een beheersplan.

Aandacht voor kwaliteit

Met dit aanbod van nieuwe opleidingen poogt het IGO het adagium 'meer en beter doen met minder middelen' om te zetten in de praktijk. Het betreft immers:

- opleidingen die aansluiten bij nieuwe wetgeving waarover een toelichting meer dan welkom is (bv. de opleidingen over de nieuwe cyber BOM-wet en het Vlaams onteigeningsdecreet); of
- opleidingen die belangrijke hervormingen ondersteunen en de implementatie ervan stroomlijnen (bv. het opleidingstraject budgetbeheer voor korpschefs en leidinggevenden en de opleiding 'De opmaak van een beheersplan'); of
- opleidingen die betrekking hebben op specifieke ICT-applicaties voor justitie (zoals de opleidingen over RegSol voor de magistraten, rechters in handelszaken, griffiers en personeelsleden van de rechtbanken van koophandel en MaCH voor de magistraten van het Openbaar Ministerie); of
- de mobiele PC-klas: een project dat eind 2016 werd opgestart op vraag van dhr. Procureur-generaal bij het hof van beroep te Luik. In de opstartfase namen bijna uitsluitend leden van het gerechtspersoneel deel aan deze opleidingssessies die overigens enkel betrekking hadden op Word. Vanaf april 2017

⁴¹ De mobiele PC-klas ging van start te Luik in december 2016 met opleidingen Word.

⁴² De opleiding RegSol heeft betrekking op de applicatie 'RegSol', het Centraal Register Solvabiliteit.

⁴³ Deze opleiding werd georganiseerd in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting, het Fonds Julie Renson en het Koningin Fabiolafonds. De studiedag handelde over vragen zoals welke houding we aannemen ten opzichte van psychische aandoeningen en de mensen die er aan lijden? Welke woorden, beelden, voorstellingen gebruiken wij? Welke ideeën en stereotypen gaan hierachter schuil? Welke impact kan dit hebben op onze beroepsuitoefening tegenover rechtzoekenden? De doelstelling bestond erin de deelnemers te helpen om hun benadering van een psychische aandoening te nuanceren en risico's op stigmatisering en discriminatie tijdens hun beroepsuitoefening te vermijden.

werd de mobiele PC-klas uitgebreid over het hele land. Bovendien werden de sessies vanaf dan ook opengesteld voor magistraten en uitgebreid naar Excel, Outlook en PowerPoint. Via dit project, dat een overweldigend succes kent, wil het IGO gedecentraliseerde informatica-opleidingen (Word, Excel, Outlook en PowerPoint) aanbieden aan de magistraten en de leden van het gerechtspersoneel; of

- de e-learningmodules: het IGO ontwikkelde in 2016 een eerste e-learningmodule over de rechterlijke organisatie. Aan de hand van acht modules leren de deelnemers stap voor stap de werking en structuren van justitie kennen. De online cursus richt zich in eerste instantie tot de nieuwe justitiemedewerkers en is beschikbaar in drie talen (Nederlands, Frans en Engels). In 2017 werden ook drie andere e-learningmodules ontwikkeld, meer bepaald over de applicatie RegSol, de applicatie MaCH en het Nationaal register der gerechtsdeskundigen, beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken. Het is van belang te onderstrepen dat het niet de bedoeling is dat deze e-learningcursussen de bestaande klassikale opleidingen vervangen, maar integendeel gezien moeten worden als een uitstekende voorbereiding en aanvulling hiervan die beschikbaar is vanaf de allereerste dag van de indiensttreding (bv. ten behoeve van de personeelsleden die pas na het verstrekken van de klassikale opleidingen werden aangeworven en een tijdje moeten wachten op de volgende editie). Steeds in 2017 werd de ontwikkeling van twee andere e-learningcursussen aangevat, respectievelijk over burgerlijk recht en strafrecht, maar deze zullen pas in de loop van 2018 volledig afgewerkt worden.

Een bijzondere vermelding gaat ook naar de invoering van livestreaming voor welbepaalde opleidingen. Deze hebben in de regel betrekking op actuele onderwerpen en de voordelen zijn evident: ze maken het mogelijk dat de magistraten en het gerechtspersoneel opleiding volgen zonder zich naar het IGO te moeten verplaatsen. Diverse korpschefs stellen in hun entiteit een vergaderzaal met projector en groot scherm beschikbaar zodat de deelnemers samen lokaal de uitzending kunnen volgen en ook de problemen met beperkte bandbreedte en moeizame toegang tot het internet in sommige gerechtsgebouwen ondervangen worden. Hoewel het IGO nog kampt met een aantal technische moeilijkheden en beperkingen⁴⁴, juichen vele deelnemers dit initiatief toe. Het stelt hen in staat om opleidingen te volgen die ze anders wegens het tijdverlies gepaard gaande met de verplaatsing naar Brussel, niet hadden kunnen bijwonen. In de meeste gevallen blijft het audiovisueel materiaal achteraf eveneens beschikbaar zodat ook wie verhinderd is op het moment zelf van de opleiding, achteraf de opnames kan bekijken. In 2017 werden twee opleidingen ook beschikbaar gesteld via livestreaming, meer bepaald over de nieuwe cyber BOM-wet en over de geactualiseerde omzendbrief DNA. Jammer genoeg zijn er nog te veel opleidingen, waar de sprekers huiverig staan tegenover het gebruik van deze nieuwe technologie. Ze verlenen geen akkoord om gefilmd te worden tijdens de opleiding, wat uiteraard jammer is voor collega's die verhinderd zijn om de opleiding bij te wonen wegens andere professionele verplichtingen.

Ten slotte moet nog even worden stilgestaan bij de hierboven reeds vermelde opleiding over de applicatie RegSol. Sinds 1 april 2017 worden faillissementsdossiers aan de hand van deze applicatie volledig elektronisch afgehandeld. Het spreekt vanzelf dat alle betrokken actoren (curatoren, beroepsmagistraten, rechter-commissarissen, griffiers en leden van het personeel van de rechtbanken van koophandel, Openbaar Ministerie en leden van de parketsecretariaten) een opleiding moesten kunnen volgen om deze nieuwe applicatie adequaat te leren hanteren. De curatoren vallen buiten de doelgroep van het IGO, maar de andere actoren maken deel uit van een groep van ongeveer 1.000 op te leiden personen. Wegens de eerder aangehaalde budgettaire beperkingen was het voor het IGO volstrekt onmogelijk om in te gaan op de aanbieding van de privéfirma die de applicatie had ontwikkeld en bereid was hierover een kwaliteitsvolle opleiding te verstrekken. Daarom werd in december 2016 een 'Train the trainer'-opleiding georganiseerd, waarbij van elke categorie een aantal personen werden opgeleid die vervolgens in maart-april 2017 op hun beurt hun collega's hebben opgeleid. Deze aanpak maakte het mogelijk om een degelijke opleiding te verstrekken tegen een voor het IGO haalbare kostprijs, op een gedecentraliseerde basis, gegeven door praktijkmensen en met de mogelijkheid om oefeningen te maken (dus geen loutere demosessie).

⁴⁴ Deze opleidingen via livestreaming verlopen vooralsnog zonder interactie met de deelnemers die de uitgezonden sessie lokaal volgen.

Règlement (CE) n° 805/2004 (suite)

Normes minimales (art. 12 à 19)

- Signification ou notification de l'acte introduit d'instance ou d'un acte équivalent
- Information en bonne et due forme du débiteur sur la créance des actes de procédure
- Moyens de remédier au non-respect des normes minimales

.be

4.4.2 Overzicht van de opleidingen aangeboden door het IGO

In onderstaande tabel worden alle opleidingen weergegeven die het IGO in 2017 heeft georganiseerd.

I. Technisch-justitiële competenties		
Thema	Aantal dagen	Aantal deelnemers
I.1. Initiële opleiding		
1. Lenteseminarie: opleiding voor de eerstejaars gerechtelijke stagiairs alsook voor recent benoemde magistraten van het parket en het arbeidsauditoraat	5	56
2. Herfstseminarie: opleiding voor de gerechtelijke stagiairs	5	127
3. Initiële opleiding voor de magistraten die laureaat zijn van het examen inzake beroepsbekwaamheid of van het mondeling evaluatie-examen (apart voor zetel en parket)	10	Aantal deelnemers zit verwerkt in de diverse initiële opleidingen die hieronder zijn opgenomen.
4. Initiële opleiding voor plaatsvervangende rechters	2	11
5. Initiële opleiding voor de rechters in handelszaken	2	140
6. Deontologie	2	94
7. De politiediensten	5	42
8. Internationale samenwerking in strafzaken en in politiezaken	3	76
9. Bewijs in strafzaken en technische en wetenschappelijke vooruitgang	5	67
10. Plaats van het slachtoffer in het strafrechtelijk bestel	2	106
11. Kwalificatie van misdrijven en opstelling van eindvorderingen	3	106
12. Alternatieve straffen en maatregelen	3	45
13. Cybercrime (basisopleiding)	3	101
14. AIAKOS (Europese uitwisseling van gerechtelijke stagiairs)	10	98
15. Inbeslagneming en verbeurdverklaring	2	82
16. Verdovende middelen	2	55
17. Basisopleiding voor nieuw aangeworven personeelsleden	3	183
18. Plichtenleer (module voor secretarissen van het parket West-Vlaanderen)	1	57
19. Opleidingstraject: Inleiding tot het strafrecht en strafprocesrecht (ST)	2	54
20. Opleidingstraject: Inleiding tot het burgerlijk procesrecht (BU)	2	46
21. Opleidingstraject: Inleiding tot het verbintenissen- en contractenrecht (VC)	3	7
22. Opleidingstraject: Inleiding tot het vennootschapsrecht (VE)	2	8
23. Opleidingstraject: Inleiding tot het arbeidsrecht (SO)	3	17
24. Budgettair beheer en gerechtskosten	2	92
25. Rol en deontologie van de griffier en de parketsecretaris (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 1)	1	84
26. Burgerlijk recht (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 2)	3	42
27. Strafrecht (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 3)	2	49
28. Burgerlijk procesrecht (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 4)	4	39

29. Strafprocesrecht (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 5)	7	45
30. Sociaal recht en sociale-zekerheidsrecht (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 6)	2	48
31. Boekhouding van de griffies en parketten (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 7)	1	43
32. Rechtsmethodologie (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 8)	1	44
33. Publiek recht (initieel opleidingstraject voor griffiers en parketsecretarissen - module 9)	2	38
34. Actualisatie strafrecht en strafprocesrecht (opleiding voor gerechtelijke stagiairs en parketjuristen)	5	60
35. E-learning rechterlijke organisatie	/	285

I.2. Permanente opleiding

36. Gespecialiseerde opleiding voor onderzoeksrechters	6	41
37. Gespecialiseerde opleiding voor toekomstige federale magistraten	5	33
38. Wapenwetgeving	1	48
39. Sociaal strafrecht en sociaal strafprocesrecht voor correctionele rechters (Het sociaal strafwetboek & de strijd tegen sociale fraude)	1	36
40. De internering van personen die lijden aan een geestesstoornis	5	66
41. Mensenhandel en mensensmokkel	2	40
42. Uitwisseling van beroepservaringen tussen onderzoeksrechters	1 ½	50
43. Uitwisseling van beroepservaringen tussen parketmagistraten gespecialiseerd in het gebruik van bijzondere opsporingsmethoden	2	76
44. De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen	1	59
45. Partnergeweld	2	63
46. Seksuele delinquentie (grondige opleiding)	1	51
47. Studiedag verkeer	1	50
48. Gebruik van bijzondere opsporingsmethoden (basisopleiding)	1	65
49. De geactualiseerde omzendbrief DNA	1	38
De geactualiseerde omzendbrief DNA (livestreaming)	1	56
50. De nieuwe cyber BOM-wet	1	81
De nieuwe cyber BOM-wet (livestreaming)	1	196
51. Samenwerking in strafzaken tussen België en Nederland	2	23
52. Informatie vergaren over buitenlandse ondernemingen	1	59
53. Inleiding tot het verkeersrecht	1	48
54. Praktische aspecten met betrekking tot internationale samenwerking in strafzaken	3	43
55. Strafprocesrecht (verdieping)	2	23
56. Uitwisseling van beroepservaringen over specifieke problemen van gerechtelijk recht	2 x ½	62
57. Basisopleiding lichamelijke schade	1	33
58. Gespecialiseerde opleiding voor toekomstige beslagrechters	4	49
59. Gespecialiseerde opleiding voor magistraten van de familie- en jeugdrechtbanken (3 modules):		
• Module familierecht	3	76
• Module jeugdrecht	3	84
• Module horen van kinderen en minderjarigen	2	72

60. Terugkomdag voor de magistraten van de kamers voor minnelijke schikking van de familie- en jeugdrechtbanken	1	28
61. Rechtskroniek voor vrede- en politierechters	½	92
62. Voogdij	2	12
63. Huurrecht	2	11
64. Koop van een onroerend goed	2	9
65. Burgerlijk procesrecht (verdieping)	2	24
66. Bemiddeling (module voor griffiers)	5 x 1	64
67. De nieuwe regelingen inzake bescherming van meerderjarige wilsonbekwame personen	1	9
68. Uitwisseling van beroepservaringen tussen magistraten van de arbeidsgerechten	7 x ½	136
69. Permanente opleiding voor raadsheren en rechters in sociale zaken	2 x ½	187
70. Reflectiedag: de kijk van magistraten op armoede	1	61
71. EHBO voor bedrijven (basis)	3	156
72. EHBO voor bedrijven (bijscholing)	1	258
73. Maritiem en transportrecht	1	30
74. Permanente opleiding voor rechters in handelszaken	4 x ½	402
75. Fiscaal recht	5 x ½	64
76. Het Vlaams onteigeningsdecreet	½	52
77. Holocaust, mensenrechten en justitie	1	68
78. Grondige opleiding in de strijd tegen haatmisdrijven: specifieke kenmerken van cyberhaat	1	16
79. Beeldvorming omtrent personen met een psychische kwetsbaarheid	1	45
80. Opendeurdag voor leden van de Colleges, korpschefs en leden van de directiecomités	½	29
81. Vaststelling van staatloosheid: internationale en Belgische perspectieven ⁴⁵	1	12
82. Project Judicial response to radicalization and terrorism. Seminar 'Terrorism and fundamental rights: the investigation and intelligence phase' ⁴⁶	2	10
83. Deelname van Belgische magistraten aan EJTN-seminaries in andere landen van de EU	1-5	24
84. EJTN uitwisselingsprogramma voor gerechtelijke overheden 'PEAJ'		
EJTN uitwisselings-programma voor gerechtelijke overheden 'PEAJ' (deelname Belgische magistraten)	5-10	21
EJTN uitwisselings-programma voor gerechtelijke overheden 'PEAJ' (deelname buitenlandse magistraten)	5-10	22
85. Deelname van Belgische magistraten aan studiebezoeken aan internationale instellingen (Hof van Justitie, EHRM, Eurojust, Fundamental Rights Agency)	2	13
86. Taalopleidingen ter voorbereiding van het taalexamen van Selor (Frans of Nederlands)	/	296
87. Opleidingsverloven	/	71
88. Opleidingen met het oog op de overgang naar het niveau A ⁴⁷	19 à 23	40
Totaal aantal deelnemers		6.330

⁴⁵ Deze opleiding werd georganiseerd in samenwerking met de 'United Nations High Commissioner for Refugees' (UNHCR).

⁴⁶ Het IGO heeft dit seminarie georganiseerd op 23-24 februari 2017, als partner van de 'Ecole Nationale de la Magistrature' (Frankrijk), en met de financiële steun van het programma Justitie van de Europese Unie.

⁴⁷ Zie art. 279 Ger. W., gewijzigd bij de wet van 4 mei 2016. Het IGO neemt de inschrijvingskosten van deze cursussen ten laste. De criteria voor de erkenning van de cursussen die hiervoor in aanmerking komen, werden door het IGO vastgelegd op advies van het wetenschappelijk comité.

II. Bestuurlijk-organisatorische competenties		
Thema	Aantal dagen	Aantal deelnemers
89. Intervisie		
• voor korpschefs van de magistraten	3	52
• voor afdelingsvoorzitters en afdelingsprocureurs	3	62
• voor hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen	3	41
90. Opleidingsdagen ter voorbereiding van het bevorderingsexamen voor overgang naar niveau B georganiseerd door SELOR	21 x 1 dag	462
Diverse opleidingen in het kader van het nieuwe evaluatiesysteem voor het gerechtspersoneel:		
91. De evaluatiecycli: voorbereiding voor leidinggevend	1	118
92. De evaluatiecycli: het evaluatiegesprek	1	168
93. De evaluatiecycli: CRESCENDO voor P&O correspondenten	1	222
94. Algemene inleidingssessie van het opleidingstraject budgetbeheer voor korpschefs en leidinggevend	1	206
95. Opleidingstraject budgetbeheer voor korpschefs en leidinggevend - pilootedities voor Colleges en steundiensten en voor korpschefs en directiecomités		
• Introductiedag Budgetbeheer	1	104
• Introductiedag Personeelsbeheer	1	104
• Introductiedag Overheidsopdrachten	1	104
• Introductiedag Interne beheersing	1	68
96. Beheersovereenkomsten en beheersplannen	1	300
97. De opmaak van een beheersplan	9	44
98. Business process management (introductie)	1	6
99. Business process management (praktische toepassing)	8	26
100. Lunchcauserie: het beheer van een kleine gefedereerde entiteit	½	32
101. Strategisch seminarie van de Raad van Procureurs des Konings ⁴⁸	1 ½	16
102. Strategisch reflectieseminarie van het College van de hoven en rechtbanken	1	67
103. Projectbeheer	2	15
104. Ontwikkelen van charisma en leiderschap	2	47
105. Timemanagement	1	74
106. Opfrissings- en verdiepingscursus DUMBO in PJG	1	35
107. Applicatie PJG voor jeugdparketten	1	10
108. Applicatie MaCH (module voor magistraten van het Openbaar Ministerie)	1	338
109. Mobiele PC-klas Office 2010 (Word)	½	422
110. Mobiele PC-klas Office 2010 (Excel)	½	387
111. Mobiele PC-klas Office 2010 (PowerPoint)	½	117
112. Mobiele PC-klas Office 2010 (Outlook)	½	157
113. Word (e-learning)	/	13
114. Excel (e-learning)	/	25
115. PowerPoint (e-learning)	/	11

⁴⁸ Benevens de 14 procureurs des Konings van het land namen ook de federale procureur en de adjunct-procureur van het parket Brussel deel.

116. Outlook (e-learning)	/	61
117. Opleiding nieuwe werkprocessen bij het COIV	14 x ½	107
118. Applicatie RegSol (module rechters in handelszaken)	½	385
119. Applicatie RegSol (module magistraten zetel & griffiers)	½	187
120. Applicatie RegSol (module magistraten van het Openbaar Ministerie & parketsecretarissen)	½	45
Totaal aantal deelnemers		4.638

III. Sociaal-communicatieve competenties		
Thema	Aantal dagen	Aantal deelnemers

III.1. Initiële opleiding

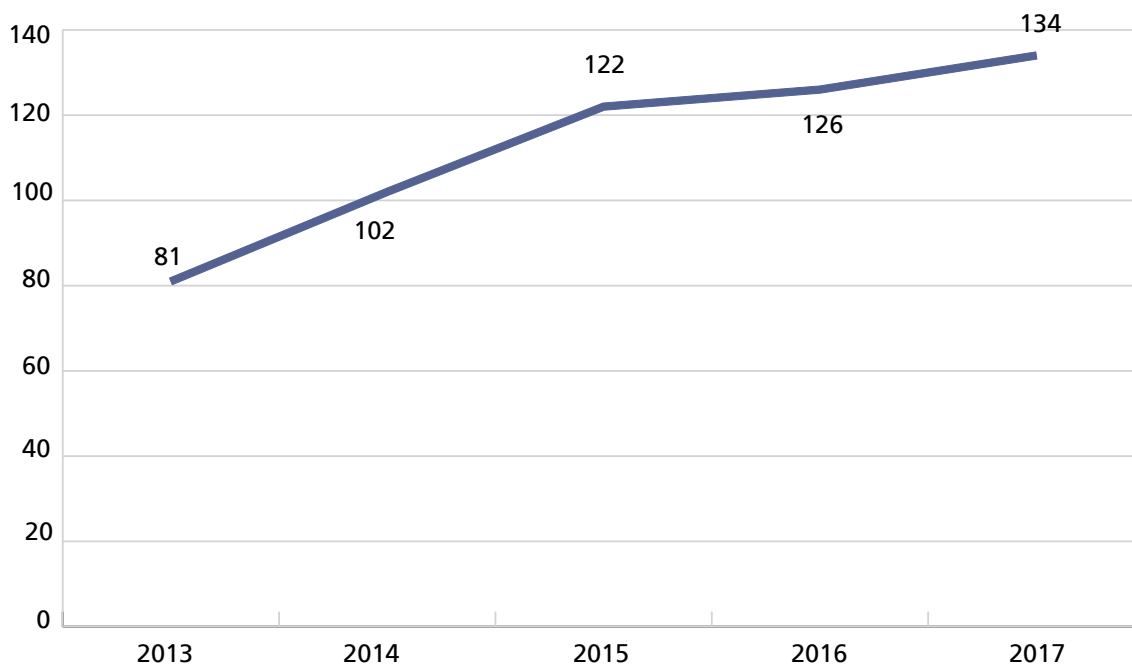
121. Redactie van vonnissen en arresten	4	73
122. Communicatie ter terechtzitting	3	34
123. Bemiddeling	2	23
124. Verhoortechnieken	5	34
125. Onthaal en contact met het publiek	2	54

III.2. Permanente opleiding

126. De contacten met de pers (cameratraining)	1	9
127. Uitwisseling van beroepservaringen tussen persmagistraten	1	22
128. Gespecialiseerde opleiding voor stagemeesters	2	23
129. Interpersoonlijke communicatietechnieken, werken in teamverband en groepsdynamiek	3	45
130. Vergadertechnieken	1	39
131. Voorkomen van en omgaan met agressiviteit & conflicthantering	2	138
132. Stresshantering	1	63
133. Train the trainer	1	15
134. Communicatie en groepsdynamiek voor het arbeidsauditoraat Antwerpen	4	11
Totaal aantal deelnemers		583
Algemeen totaal		11.551

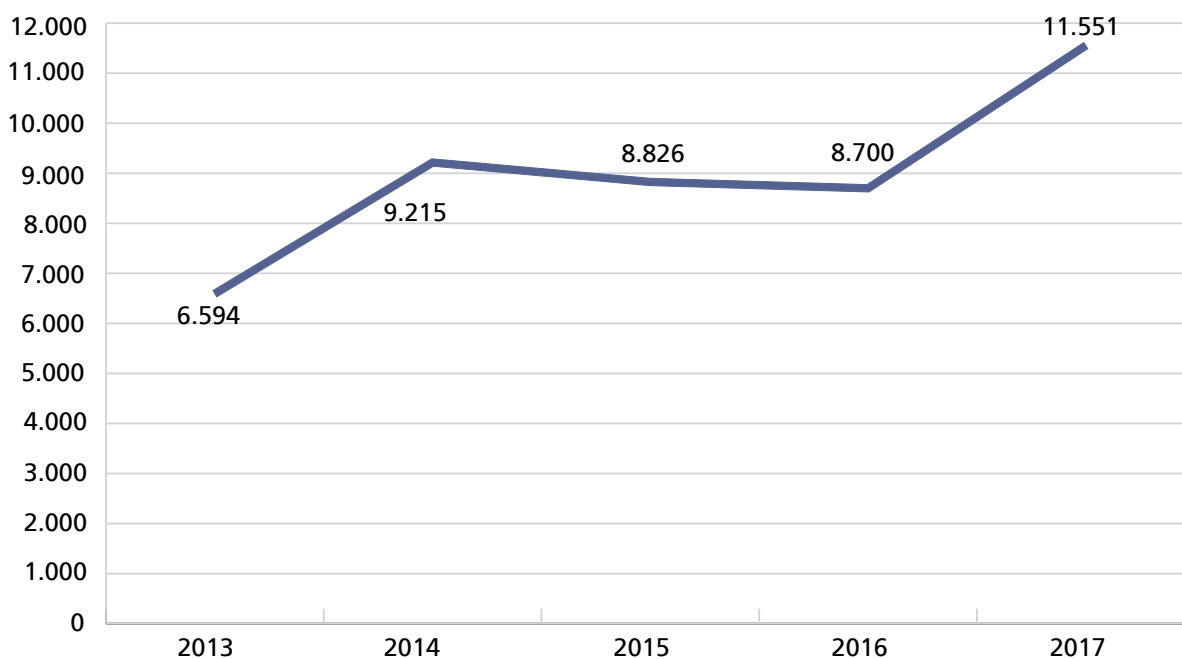
In vergelijking met 2016 is het aantal opleidingsthema's aangeboden door het IGO toegenomen van 126 tot 134.

Aantal opleidingen georganiseerd door het IGO

Het aantal deelnemers daarentegen steeg behoorlijk spectaculair t.o.v. 2016: van 8.700 naar 11.551. Deze stijging is nagenoeg volledig toe te schrijven aan de toename van het aantal deelnemers binnen de as 'bestuurlijk-organisatorische competenties'. De voornaamste stijgers binnen deze as zijn de ICT-opleidingen alsook de opleidingen met het oog op de voorbereiding van de beheersautonomie.

Evolutie van het aantal deelnemers aan opleidingen georganiseerd door het IGO

4.4.3 Externe opleidingen

Naar een overzichtelijk en globaal opleidingsaanbod

Naast de 134 opleidingen die het IGO aanbiedt, kunnen de magistraten en het gerechtspersoneel ook deelnemen aan opleidingen georganiseerd door derden (bv. een universiteit, een balie, een uitgever, een privéfirma, een vzw, de conferentie van een jonge balie, enz.). De reden hiervoor is dat het IGO zelf niet aan alle specifieke opleidingsbehoeften tegemoet kan komen. Tevens is het nuttig dat magistraten en leden van het gerechtspersoneel de kans krijgen om, in het bijzonder wanneer het om nieuwe wetgeving gaat, deel te nemen aan opleidingen waarbij ook andere rechtspractici en specialisten van de materie betrokken zijn.

De inschrijvingskosten verbonden aan hun deelname worden ten laste genomen door de overheid; sinds 1 januari 2009 is dit het IGO.⁴⁹ Omtrent deze inschrijvingskosten voor opleidingen aangeboden door derden bestaat een specifieke wettelijke basis. Zo bepaalt art. 13, derde lid, van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding, laatst gewijzigd bij de wet van 4 mei 2016:

“Ten minste de helft van het totale bedrag dat het Instituut jaarlijks besteedt aan de betaling van inschrijvingsgelden ten voordele van de personen opgesomd in artikel 2, 1° tot 6°, wordt voorbehouden aan programma’s aangeboden door de voormelde onderwijsinstellingen en instellingen⁵⁰.”

Nergens wordt evenwel bepaald dat het IGO de inschrijvingskosten van deze opleidingen aangeboden door derde organismen ten laste ‘moet’ nemen. Het IGO streeft ernaar het derdenaanbod beleidsmatig te bekijken en wil er op termijn zelf de regie van voeren zodat dit zogenaamde ‘extern’ aanbod wordt omgevormd tot een overzichtelijk en globaal opleidingsaanbod van het IGO in samenwerking met zijn partners.

Het beheer van de dossiers betreffende externe opleidingen is arbeidsintensief

Bovendien is de behandeling van de aanvragen voor de tenlasteneming van de inschrijvingskosten voor externe opleidingen arbeidsintensief. Jaarlijks dienen de medewerkers van het IGO 400 tot 500 dossiers te behandelen waarbij de volgende stappen dienen doorlopen te worden:

- het indienen van de aanvraag;
- het opvragen van het programma;
- het aanleggen van een dossier;
- het onderhandelen om een gunsttarief te bekomen (vaak gaat de standaardprijs van de organisator de financiële mogelijkheden van het IGO te boven);
- het afhandelen van de aanvraag en de beslissing;
- het informeren van de organisator en de aanvragers;
- het publiceren van het programma op de website.

⁴⁹ Voorheen gebeurde dit door de FOD Justitie.

⁵⁰ Bedoeld worden de onderwijsinstellingen die afhangen van of gefinancierd worden door de Gemeenschappen, m.a.w. universiteiten en hogescholen, en erkende instellingen die bevoegd zijn op het vlak van de beroepsopleiding zoals bijvoorbeeld Kluwer, Die Keure, Larcier, Anthémis, enz.

Enkele elementaire cijfers die betrekking hebben op de laatste vijf jaar werpen een bijzonder licht op deze problematiek.

Jaar	Aantal dossiers	Aantal goedgekeurde dossiers	Percentage	Aantal deelnemers
2013	518	319	62 %	2.931
2014	449	306	68 %	2.630
2015	406	297	73 %	3.059
2016	487	400	82 %	4.219
2017	517	465	90 %	2.490

Uit bovenstaande cijfers kunnen enkele interessante conclusies getrokken worden:

- In vergelijking met de voorgaande jaren heeft het IGO slechts in 10% van de ingediende aanvragen geweigerd om de kosten te dragen. Ondanks dat de opleiding van een degelijk niveau is, blijkt zij eenvoudigweg te duur te zijn. De meeste organisatoren aanvaarden dat het IGO bij de beslissing tot tenlasteneming van de inschrijvingskosten strikte financiële criteria hanteert die opgesteld werden door het wetenschappelijk comité.
- Een aanzienlijk aantal magistraten en leden van het gerechtspersoneel neemt deel aan deze opleidingen. Het cijfer in 2017 loopt wel aanzienlijk terug in vergelijking met het voorgaande jaar.
- Uit het percentage goedgekeurde dossiers blijkt dat het IGO het belang van deelname aan opleidingen georganiseerd door derden naar waarde weet te schatten: deze opleidingen zijn aanvullend t.o.v. het aanbod van het IGO en laten de magistraten en leden van het gerechtspersoneel toe om samen met andere rechtspractici deel te nemen aan kwaliteitsvolle initiatieven. Het uitzonderlijk hoge deelnemersaantal in 2016 valt wellicht te verklaren door het feit dat er in dat jaar bijzonder veel nieuwe wetgeving tot stand is gekomen, die uiteraard ook de magistraten en het gerechtspersoneel aanbelangt.

Kostenplaatje

Jaarlijks besteedt het IGO een groot bedrag (circa € 300.000) aan de inschrijvingskosten voor deze externe opleidingen. Sinds 2013 hanteert het IGO een maximumkost per deelnemer (€ 25,00 per uur opleiding; max. € 150 per deelnemer per dag) en vraagt het systematisch naar een gunsttarief.⁵¹

De regel om voor elke opleiding aangeboden door derde organismen een maximum aantal deelnemers op te leggen is geschrapt sinds 4 november 2015, d.w.z. sinds een nieuwe directeur aan het hoofd staat van het IGO. Het IGO neemt de kosten ten laste van alle magistraten en leden van het gerechtspersoneel die effectief deelnemen aan de opleiding.

Criteria voor de tenlasteneming van de inschrijvingskosten voor externe opleidingen

De inschrijvingskosten van opleidingen aangeboden door derden kunnen in aanmerking komen voor tenlasteneming door het IGO mits voldaan wordt aan onderstaande criteria:

1. De opleiding moet complementair zijn met het eigen aanbod van het IGO. Ingeval er toch sprake is van overlapping/dubbel gebruik moet er, ingeval toch beslist wordt de kosten ten laste te nemen, een duidelijke meerwaarde zijn door een andere factor, bijvoorbeeld het feit dat er naast magistraten ook andere rechtspractici en deskundigen deelnemen.
2. De opleiding mag niet tegenstrijdig zijn met het beleids- of actieplan van het IGO.

⁵¹ Dit is onafwendbaar aangezien het budget van het IGO niet het door de wet voorziene groeipad volgt en integendeel zelfs afneemt.

3. De opleiding moet actuele thema's behandelen en/of gericht zijn op de ontwikkeling van competenties die prioritair zijn voor de leden van de doelgroep van het IGO.
4. Het spreekt vanzelf dat de doelstelling van de opleiding erop moet gericht zijn de professionele competenties van de leden van de doelgroep van het IGO te ontwikkelen.
5. Voor de tenlasteneming van de inschrijvingskosten moet rekening worden gehouden met de financiële beperkingen van het IGO en de omvang van zijn doelgroep. In voorkomend geval wordt een gunsttarief gevraagd (cf. supra: € 25/uur per gevolgde opleiding met een maximum van € 150 per dag per persoon).
6. Voor magistraten en leden van het gerechtspersoneel kan in welbepaalde gevallen onder het motto '*Train the Trainer*' beslist worden de kosten ten laste te nemen voor opleidingen die duurder zijn dan de gebruikelijke criteria omdat hun deelname beschouwd kan worden als een investering die via hun medewerking aan de eigen opleidingen van het IGO terugvloeit naar hun collega's magistraten en/of leden van het gerechtspersoneel.
7. Vaak gaat de organisatie van een studiedag aangeboden door een derde organisme gepaard met het verschijnen van een boek. Vanzelfsprekend is het essentieel dat magistraten en leden van het gerechtspersoneel ook kunnen beschikken over de documentatie die betrekking heeft op de opleiding in kwestie, maar het budget voor de aankoop van documentatie (handboeken, naslagwerken, wetboeken, tijdschriften, etc.) zit niet bij het IGO maar bij de FOD Justitie. Dit aspect wordt derhalve geval per geval bekeken, in functie van de prijs van de documentatie en de waarde/relevantie van het naslagwerk of de documentatie. Op termijn moet er gestreefd worden naar afspraken met de organisatoren van het derdenaanbod aangaande het probleem van de toegang tot de documentatie (bv. een naslagwerk per korps, e-boeken, opname in de digitale bibliotheek van het IGO, etc.).
8. Gezien het beperkte budget waarover het IGO beschikt, is het vooralsnog niet mogelijk om de inschrijvingskosten voor opleidingen uit het derdenaanbod ten laste te nemen voor wat betreft de plaatsvervangende magistraten, de raadsheren en de rechters in sociale zaken en de rechters in handelszaken. Hun loon is overigens om evidente redenen ook niet opgenomen in de administratieve begroting van de FOD Justitie en bijgevolg evenmin in het referentiecijfer op basis waarvan het budget van het IGO wordt berekend.
9. Gezien het beperkte budget waarover het IGO beschikt, is het vooralsnog niet mogelijk om de inschrijvingskosten voor opleidingen uit het derdenaanbod ten laste te nemen voor wat betreft de plaatsvervangende magistraten, de raadsheren en de rechters in sociale zaken en de rechters in handelszaken. Hun loon is overigens om evidente redenen ook niet opgenomen in de administratieve begroting van de FOD Justitie en bijgevolg evenmin in het referentiecijfer op basis waarvan het budget van het IGO wordt berekend.

4.4.4 Internationale activiteiten

Op internationaal vlak is het IGO betrokken bij verschillende netwerken: het Europees Netwerk voor Justitiële Opleiding (EJTN), het Euro-Arabisch Netwerk voor Justitiële Opleiding (EAJTN) en de Internationale Organisatie voor Justitiële Opleiding (IOJT).

Via zijn lidmaatschap binnen deze netwerken kan het doelpubliek⁵² van het IGO deelnemen aan opleidingen met een Europees of internationaal accent en geeft het mee vorm aan het justitiële opleidingsbeleid. Daarnaast organiseert het IGO ook zelf internationale seminars voor Belgische en buitenlandse deelnemers. Deze worden doorgaans georganiseerd in samenwerking met andere partners en met de financiële steun van de Europese Commissie⁵³. Ten slotte biedt het IGO aan buitenlandse deelnemers ook de mogelijkheid om deel te nemen aan enkele van zijn eigen nationale opleidingen.

De tabel hieronder biedt een algemeen overzicht van de voornaamste internationale activiteiten die in 2017 plaatsvonden, al dan niet in samenwerking met zijn nationale en internationale partners.

Februari

- Overleg met BS-Europe inzake samenwerkingsprojecten Afrika
- *'Terrorism and fundamental rights : the investigation and intelligence phase'* in samenwerking met ENM (IGO, Brussel)

April

- Tussenkoms op workshop *'The training of judges and legal practitioners - ensuring the full application of EU law'* van het Europees Parlement

Maart

- Toelichting van de Europese en internationale activiteiten van het IGO tijdens de 'Vergadering van de Korpschefs' (IGO, Brussel)
- Bezoek aan Eurojust
- Bezoek van een Marokkaanse delegatie aan het IGO
- *'General Assembly meeting Euro-Arab Judicial Training Network'* (EAJTN) in Abu Dhabi (Verenigde Arabische Emiraten)

Mei

- EJTN-seminarie *'Language training on the vocabulary of judicial cooperation in criminal matters'*
- THEMIS-competitie: *'European Family Law'*
- Bezoek aan het Internationaal Strafhof
- Bezoek van een Tunesische delegatie aan het IGO
- Bezoek van een delegatie uit Burkina Faso aan het IGO

⁵² Het aanbod van het EJTN richt zich hoofdzakelijk tot de magistraten.

⁵³ Het gaat hier in het merendeel om Europese fondsen afkomstig van het directoraat-generaal Justitie en consumentenzaken.

Juni

- HELP: *'Annual meeting of the focal and infopoints'* (Straatsburg)
- Algemene vergadering van het EJTN (Valetta, Malta)
- Collectieve EJTN-uitwisseling met magistraten uit verschillende landen op het IGO
- Bezoek van een Libanese vertegenwoordiger aan het IGO in het kader van een CEPOL⁵⁴-activiteit
- Bezoek van een delegatie uit India aan het IGO
- Overleg diensthoofd *'DG for Justice and consumers'* (Europese Commissie)
- Bezoek van Mevrouw Amal Lamnai, Marokkaans verbindingsmagistraat in België, aan het IGO

Oktober

- Uitwisselingsprogramma AIAKOS (week 1)
- Uitwisseling van beroepservaringen tussen Belgische en Nederlandse jeugdrechters in samenwerking met SSR (Utrecht)
- Samenwerking in strafzaken tussen België en Nederland

December

- EJTN-seminarie *'European civil procedure in family law matters'*
- Opleiding in samenwerking met UNHCR: *'Vaststelling van Staatsloosheid: internationale en Belgische perspectieven'*

Juli

- Overleg met een Marokkaanse verbindingsmagistraat in België
- Studiebezoek aan de *'Ecole nationale des greffes'* in Dijon

September

- EJTN -seminarie *'Judge craft'*
- Bezoek van een Taiwanese delegatie aan het IGO
- Toetreding van België tot ERA
- Overleg met de vertegenwoordigers van *'DG Neighbourhood and Enlargement Negotiations'* (Europese Commissie)

November

- Uitwisselingsprogramma AIAKOS (week 2)
- Bezoek van een Tunesische delegatie aan het IGO
- EJTN-seminarie: *'Procedural Safeguards in Criminal matters proceedings in the EU in practice'*

⁵⁴ CEPOL is de Europese Politieacademie.

Hieronder worden enkele van deze internationale activiteiten meer uitvoerig besproken. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen activiteiten die kaderen binnen EU-projecten, projecten die ingediend zijn om EU-fondsen te bekomen, activiteiten in het kader van het EJTN en tot slot activiteiten die kaderen binnen de internationale samenwerking.

Activiteiten in het kader van EU-projecten

A. Projecten gefinancierd via EU-fondsen

Regelmatig doet het IGO met zijn partners mee aan Europese oproepen om projectvoorstellen in te dienen die verband houden met de opleiding van de magistraten en het gerechtspersoneel. De Europese Commissie cofinanciert deze projecten voor minstens 80%. Hierdoor kan het IGO, samen met zijn partners en met een relatief beperkte financiële bijdrage, kwalitatieve opleidingen aanbieden aan de magistraten en het gerechtspersoneel uit binnen- en buitenland.

A.1. European project on judicial training for court staff and bailiffs (deel 2)

Projectpartners: IGO, Ecole Nationale des Greffes, Justice Cooperation Internationale (Frankrijk), CEJ (Spanje), DGAJ (Portugal), EIPA (Luxemburg) en La Chambre européenne des huissiers de justice (CEHJ) en NSC (Roemenië).

Het project '*European Judicial training for court staff and bailiffs*' stelt zich tot doel om de opleiding van het gerechtspersoneel omtrent het EU-recht en de grensoverschrijdende procedures te bevorderen, de samenwerking tussen de opleidingsinstituten te optimaliseren en de juridische talenkennis naar een hoger niveau te tillen. Het project bestaat uit drie luiken: de uitwisseling van opleiders binnen het gerechtspersoneel, uitwisselingen tussen de griffiers onderling en de ontwikkeling van een e-learningmodule die de Europese justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken behelst. Het eerste project werd reeds in 2015 goedgekeurd door de Europese Commissie, en werd zeer gunstig geëvalueerd. Om het project verder te zetten, hebben de partners een nieuw EU-project ingediend dat door de Europese Commissie werd goedgekeurd. In 2017 kwam de algemene vergadering van de partners samen om het project concreet uit te werken, zodat de opleidingen in 2018 van start kunnen gaan.

Er zijn zes verschillende seminaries voorzien: sommigen handelen rond taalopleidingen, anderen over de verschillende Europese instrumenten. Het doelpubliek zal eveneens een e-learningmodule kunnen volgen.

A.2. Judicial response to terrorism in the light of the Charter of fundamental rights of the EU

Projectpartners : IGO, ENM, Justice Coopération Internationale, National Institute of Justice, Judicial Training Academy of Sweden, EJTN en de Raad van Europa

Het doel van dit project is om practici de nodige juridische en praktische achtergrond bij te brengen inzake de bescherming van de fundamentele rechten van de mens en het EU-charter, en meer bepaald hoe deze in acht dienen te worden genomen bij de behandeling van terrorismedossiers.

Het project werd goedgekeurd in 2015 en voorziet vier seminaries en een eindconferentie. Het eerste seminarie '*From radicalisation to de-radicalisation : a judicial response to Foreign Terrorist Fighters*' vond reeds plaats in Straatsburg in 2016.

In 2017 vonden drie seminaries plaats in het kader van dit project:

A.2.1. Terrorism and fundamental rights : the investigation and intelligence phase

- Data: 23-24 december 2017
- Plaats: IGO (Brussel)
- Aantal Belgische deelnemers: 11

- Aantal buitenlandse deelnemers: 60

A.2.2. Le traitement médiatique des affaires terroristes

- Data: 15-16 juni 2017
- Plaats: Parijs
- Aantal Belgische deelnemers: 8

A.2.3. L'audience et l'exécution des peines

- Data: 12-13 oktober 2017
- Plaats: Sofia
- Aantal Belgische deelnemers: 8

A.3. Training professionals on EU successions: e-tools for a smooth implementation of the new regulation

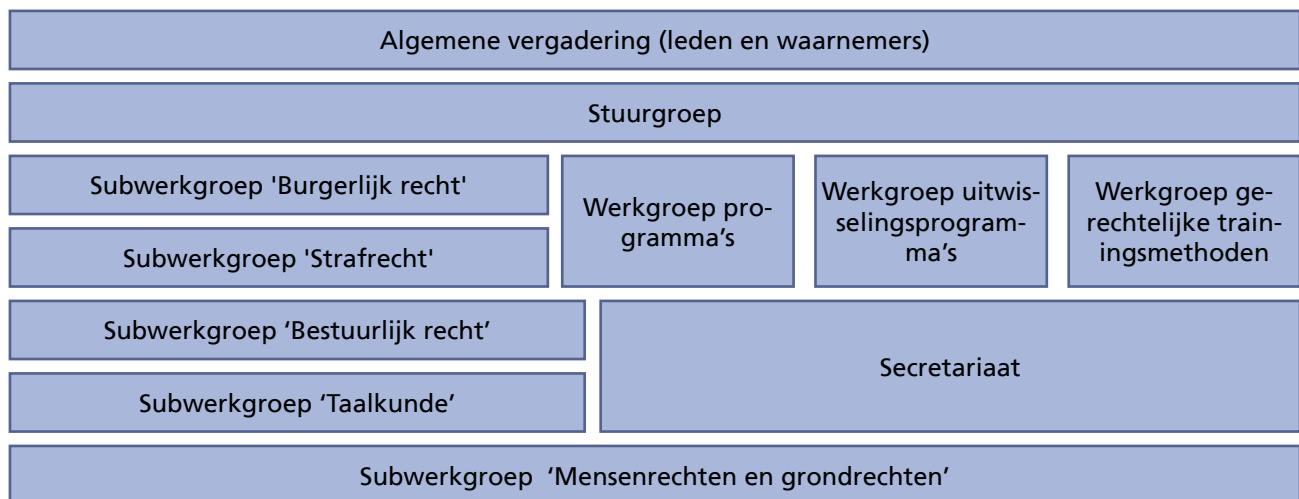
Projectpartners: ENM, IGO, UTC (Frankrijk), Consejo General del Poder Judicial (Spanje), Justice Coopération Internationale (Frankrijk), de Conseil supérieur du notariat (Frankrijk), SSM (Italië), EJTN, het ministerie van Justitie van Slovenië en de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (FEDNOT).

De Europese Commissie heeft dit project begin 2016 goedgekeurd. In dat verband werden in 2017 twee e-learningmodules uitgewerkt omtrent de Europese erfopvolging die in maart voorgesteld werden aan het doelpubliek.

B. Activiteiten binnen het Europees Netwerk voor Justitiële Opleiding (EJTN)

Zoals eerder vermeld, is het IGO lid van het EJTN. Dit is een Europees netwerk van 37 instituten en scholen dat instaat voor de vorming van magistraten. Het netwerk ontwikkelt samen met zijn leden trainingsstandaarden en leerplannen, coördineert opleidingsprogramma's en uitwisselingen, verspreidt opleidingsexpertise en bevordert de samenwerking tussen nationale opleidingssystemen in de EU.

De secretaris-generaal van EJTN zorgt voor een goed beheer van het netwerk en zijn financiën, initieert, coördineert en controleert de activiteiten van het netwerk en is hoofd van het EJTN-secretariaat. Binnen EJTN bestaan verschillende werkgroepen, die EJTN's projecten en programma's plannen en implementeren binnen hun respectievelijke domeinen. Daarnaast zijn er ook nog subwerkgroepen, die zijn samengesteld om specifieke projecten of problemen aan te pakken. Hieronder vindt u een schematisch overzicht van het EJTN.

Binnen het EJTN is het IGO reeds meerdere jaren lid van de stuurgroep (*'steering committee'*), waardoor het mee het beleid bepaalt. Het IGO is eveneens voorzitter van de werkgroep 'Uitwisseling'. In deze werkgroep worden de regels, toekomstperspectieven en de knelpunten besproken en gestemd. Verder is het IGO ook nog lid van de volgende (sub)werkgroepen. Daarin bepaalt het mee welke opleidingen het EJTN de komende jaren organiseert.

- de werkgroep 'Programma's';
- de subwerkgroep 'Burgerlijk recht';
- de subwerkgroep 'Strafrecht';
- de werkgroep 'Uitwisseling'; en
- de werkgroep *'judicial training methods'*.

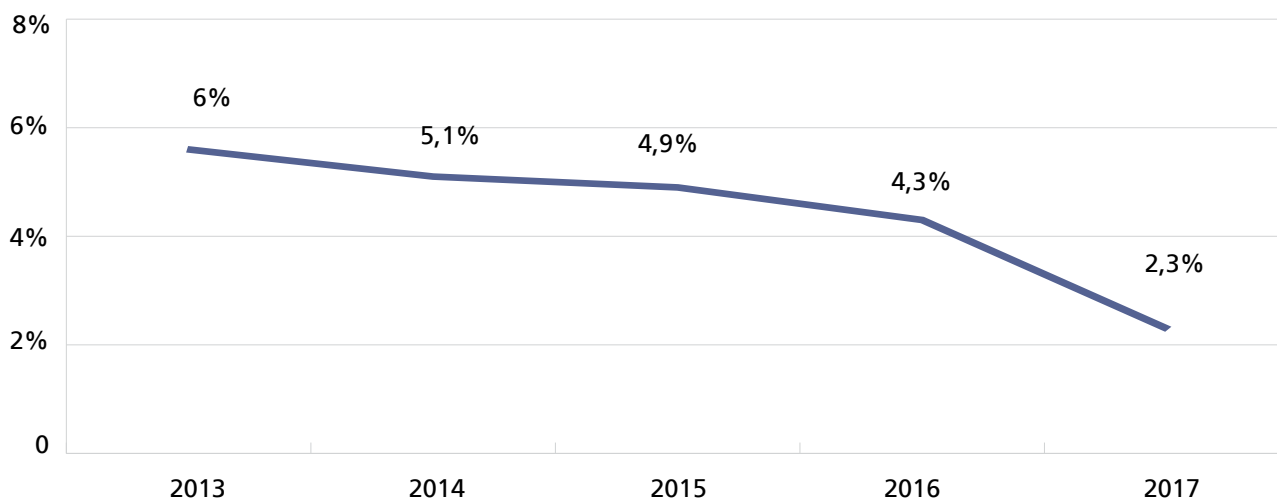
Via het IGO kunnen Belgische magistraten en gerechtelijke stagiairs deelnemen aan verschillende opleidingsprogramma's en -activiteiten van het EJTN en zijn nationale leden. In bepaalde gevallen kunnen buitenlandse magistraten en leden van het gerechtspersoneel deelnemen aan nationale opleidingen die het IGO zelf organiseert.

Deelnemingskosten van Belgische deelnemers aan EJTN-activiteiten

Het EJTN wordt gefinancierd door het directoraat-generaal Justitie van de Europese Commissie en de bijdragen van zijn leden, waaronder het IGO. Jaarlijks betaalt het IGO een vaste bijdrage voor zijn lidmaatschap en de deelname van Belgische deelnemers aan EJTN-activiteiten. De bijdrage is miniem, want in 2017 dekte ze de deelname van 109 Belgische deelnemers. Dit komt overeen met 2,3% van de werkelijke totale kostprijs. De rest (97,7%) werd bijgepast door het EJTN.

Door zijn lidmaatschap binnen en participatie aan EJTN kan het IGO dus deelnemers naar het buitenland sturen tegen een fractie van de totale kostprijs. Hoe meer deelnemers aan deze Europese opleidingen participeren, hoe lager de uiteindelijke kostprijs.

Percentage deelnemingskosten aan EJTN-activiteiten gefinancierd door het IGO

De grafiek hieronder geeft een overzicht van het aantal Belgische deelnemers aan de activiteiten die het EJTN organiseert en coördineert voor het jaar 2017. In totaal hebben 109 Belgische deelnemers deelgenomen aan dergelijke opleidingsactiviteiten. Dit cijfer omvat de activiteiten van de nationale leden van het EJTN, maar houdt geen rekening met de deelname van de directie van het IGO aan de vergaderingen van de EJTN-werkgroepen.⁵⁵

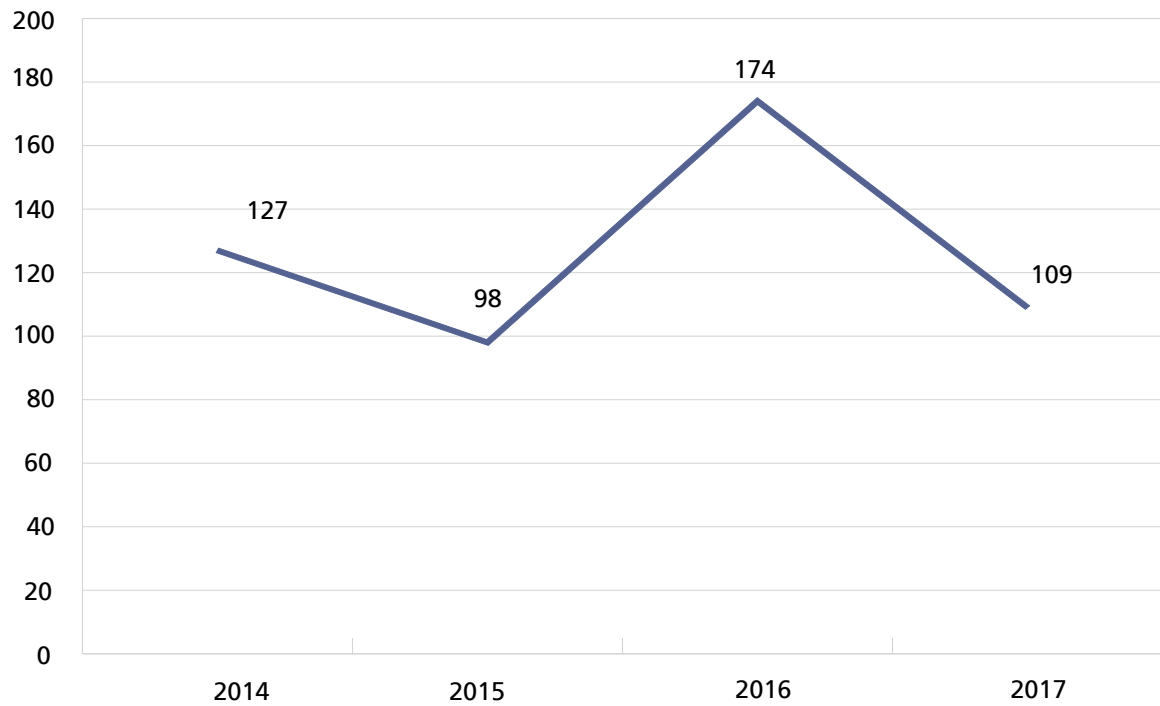
Voor de deelname van negen Belgische deelnemers kon het IGO beroep doen op het '*Scholarship fund*' van het EJTN, waardoor deze laatste instond voor de verblijfs- en vervoerkosten van de deelnemers.

Ten opzichte van het jaar 2016 is het aantal Belgische deelnemers afgenomen. Deze daling situeert zich voornamelijk binnen de uitwisselingsprogramma's en 'Catalogus'-activiteiten⁵⁶. Het komt erop aan om het internationale opleidingsaanbod te blijven promoten bij het doelpubliek.

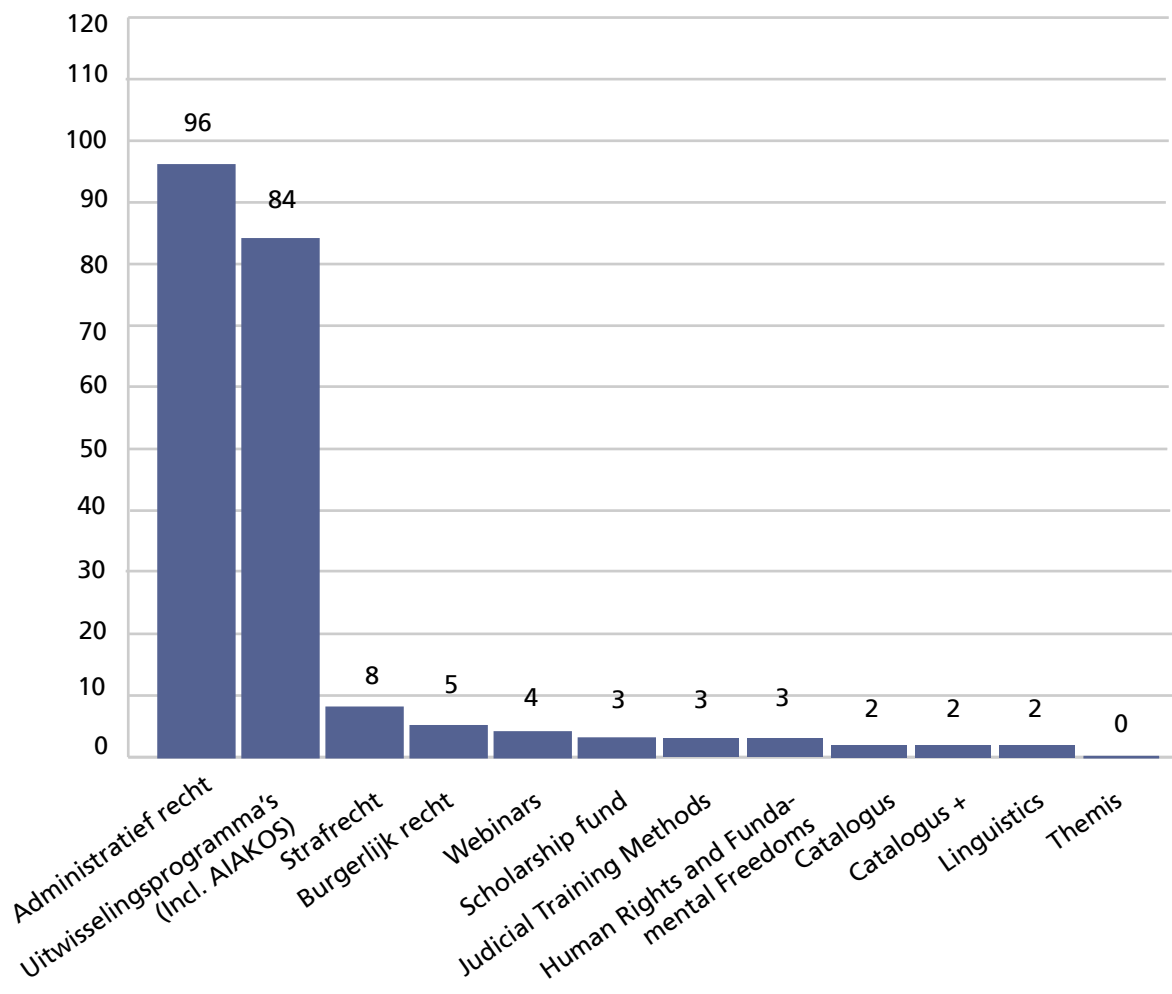
⁵⁵ De activiteiten van de nationale leden vallen onder de noemer 'Catalogus'.

⁵⁶ 'Catalogus'-activiteiten omvatten de opleidingen die georganiseerd worden door de nationale leden van het EJTN. Deelnemers uit alle Europese lidstaten kunnen hieraan deelnemen.

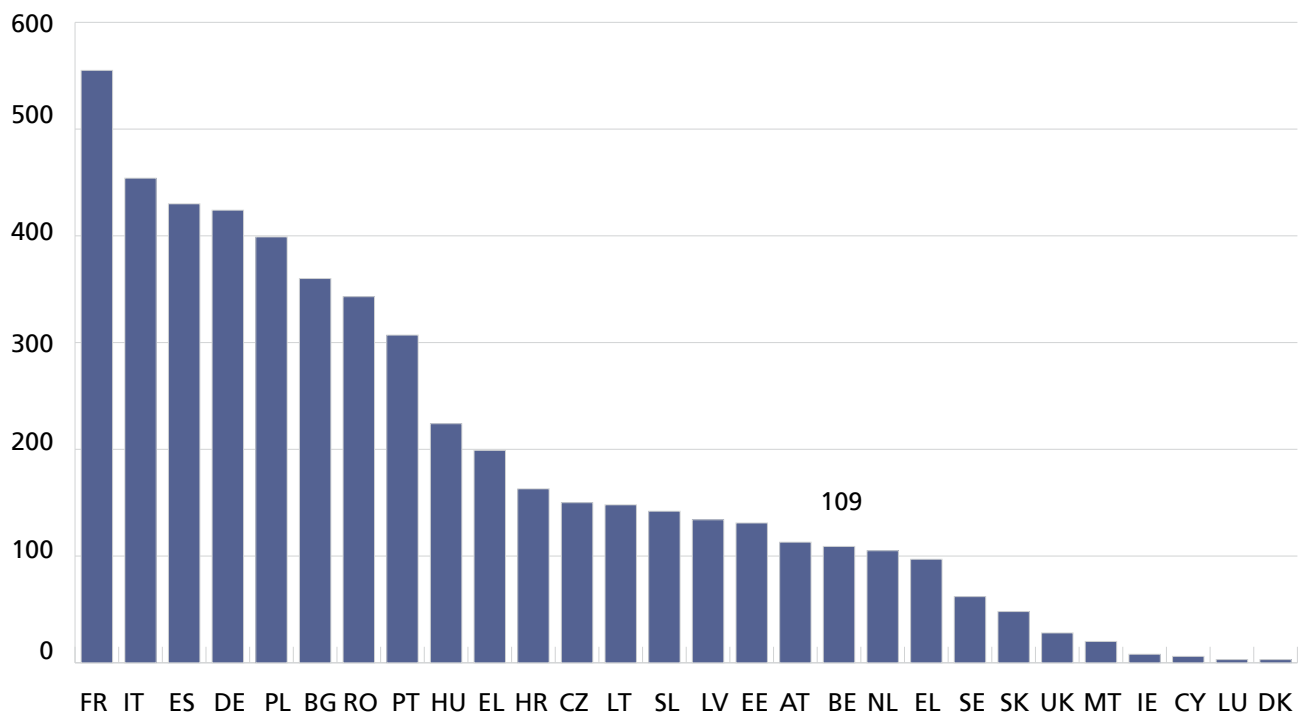
Evolutie van het aantal deelnemers aan EJTN-activiteiten

Aantal Belgische deelnemers per EJTN-activiteit

Het aantal deelnemers aan activiteiten van het EJTN per Europees land

* De grafiek omvat eveneens het aantal deelnemers aan 'Catalogus'-activiteiten.

B.1. Het IGO als facilitator

Gezien het EJTN over beperkte logistieke capaciteiten beschikt, werden diverse opleidingen georganiseerd in de lokalen van het IGO. Het IGO faciliteerde in 2017 de volgende EJTN-opleidingen :

- *'European civil procedure in family law matters';*
- *'Procedural Safeguards in Criminal matters proceedings in the EU in practice';*
- *'Judge craft';*
- *'Language training on the vocabulary of judicial cooperation in criminal matters';*
- *'European Family Law'.*

B.2. Catalogus+

In het kader van het 'Catalogus+'-aanbod stelde het IGO de opleiding 'Beslag en verbeurdverklaring' open voor buitenlandse deelnemers.

B.3. Catalogus

Ten slotte mocht het IGO in het kader van het 'Catalogus'-programma 15 Luxemburgse deelnemers verwelkomen op het 'Herfstseminarie' voor gerechtelijke stagiairs evenals enkele buitenlanders die deelnamen aan de verschillende nationale opleidingen van het IGO.

B.4. Uitwisselingsprogramma's

De uitwisselingsprogramma's zijn onderverdeeld in diverse categorieën:

- Uitwisselingsprogramma lange termijn: in 2017 hebben geen magistraten deelgenomen.
- Uitwisselingsprogramma's korte termijn: deze uitwisselingsprogramma's van tien dagen worden nog eens onderverdeeld in individuele uitwisselingen en groepsuitwisselingen. Bij individuele uitwisselingen gaat een magistraat op stage bij zijn Europese collega, terwijl bij groepsuitwisselingen een groep magistraten uit verschillende EU-lidstaten wordt samengebracht. Tijdens de eerste week worden ze ondergedompeld in het rechtssysteem van het organiserende gastland. In de tweede week volgt een reeks van groepsbezoeken aan de verschillende rechtbanken en instellingen.
 - 26 Belgische magistraten en drie trainers gingen naar het buitenland.
 - België ontving Europese magistraten. Een mentor begeleidde hen gedurende één à twee weken en introduceerde hen in het Belgische rechtssysteem.
- In het kader van de opleiding 'AIAKOS' gingen 59 Belgische gerechtelijke stagiairs naar het buitenland om kennis te maken met de rechtssystemen van andere Europese landen. België ontving op zijn beurt 69 buitenlandse stagiairs.
- Studiebezoeken aan internationale instellingen: drie Belgische magistraten namen hier aan deel.
- Eén korpschef ging op uitwisseling naar het buitenland en België ontving drie buitenlandse korpschefs.
- Studiebezoeken aan internationale instellingen: in 2017 namen zeven Belgische magistraten deel aan bezoeken aan de internationale organisaties georganiseerd door het EJTN (het Hof van Justitie, het Europees Hof van de Rechten van de Mens en Eurojust).

Het succes van de uitwisselingsprogramma's is grotendeels afhankelijk van de medewerking van de korpschefs en de magistraten op het terrein die samen met het IGO bijdragen aan de realisatie ervan. Als voorzitter van de werkgroep 'Uitwisselingen' besteedt het IGO dan ook bijzonder veel aandacht aan deze uitwisselingsprogramma's. In die zin tracht het in overleg met de korpschefs de knelpunten te verhelpen voor een vereenvoudigde en gecoördineerde deelname en tracht het rekening te houden met de werklust op het terrein.

C. Andere activiteiten in het kader van de internationale samenwerking

C1. Stages in het kader van de Koning Boudewijnstichting

Via de beurzen van de Koning Boudewijnstichting (KBS) kunnen magistraten alsook griffiers en secretarissen met minstens tien jaar ervaring in de gerechtelijke sector stage lopen in het buitenland. Voor het jaar 2017 lanceerde het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) in totaal drie oproepen tot het indienen van projectvoorstellen.

13 personen (tien magistraten, twee griffiers en een parketsecretaris) dienden in 2017 een dossier in met het oog op een stage in het buitenland. Uiteindelijk heeft het wetenschappelijk comité van het IGO tien projecten goedgekeurd. De tien kandidaten hebben in de loop van 2017 hun stage vervuld.

C2. Samenwerking met Nederland (SSR)

Gewoontegetrouw organiseren België en Nederland beurtelings opleidingen, die magistraten van beide landen samenbrengen. In oktober 2017 organiseerde het IGO samen met SSR in Rotterdam de tweedaagse opleiding 'Samenwerking in strafzaken tussen België en Nederland'.

C3. Samenwerking met Luxemburg

Op 6 oktober 2017 vond in Luxemburg het seminarie 'Het regime van de meerderjarige onbekwame

personen' plaats. Het directiecomité van de vrederechters en rechters in de politierechtbank te Luxemburg organiseerde dit seminarie en het IGO zorgde mee voor de financiële ondersteuning. De deelnemers waren Franse, Luxemburgse en Belgische vrederechters en hoofdgriffiers die dossiers van meerderjarige onbekwame personen behandelen. Tijdens het seminarie werden de diverse regelingen, die van kracht zijn in de drie betrokken landen, met elkaar vergeleken.

C.4. Partnerschap met de Raad van Europa

Het IGO is actief betrokken binnen het Europees programma voor de Rechten van de Mens '*Education for Legal Professionals*'. Het programma maakt deel uit van het globalere project 'HELP-28', dat uitgaat van de Raad van Europa. Het programma tracht de juridische professionals uit de EU bij te brengen hoe ze naar het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europees Verdrag van de Rechten van de mens en het Europees Sociaal handvest dienen te verwijzen. Tevens tracht het hen vertrouwd te maken met de Europese rechtsspraak in deze materie en de partners nauwer te laten samenwerken.

In oktober organiseerde het IGO een Europees seminarie over '*Right to the integrity of the person (Bioethics)*'. En het IGO nam in juni eveneens deel aan de '*HELP annual meeting of the focal and infopoints*' in Straatsburg.

C.5 Samenwerking IGO en Enabel⁵⁷

Na een succesvolle samenwerking in Burundi in 2015, hebben het IGO en Enabel in 2017 gesprekken aangevat om ook in Marokko samenwerkingsmogelijkheden te onderzoeken.

C.6 Samenwerking met Marokko

C6.1. 'Twinning'-project

Sinds eind 2016 werkt het IGO actief samen met de Franse en Spaanse magistratenscholen aan de uitbouw van een Europese jumelage inzake de ondersteuning voor de staatshervorming en de versterking van de capaciteiten van het '*Institut Supérieur de la Magistrature du Maroc*' (ISM). In juli 2013 werd in dit land immers een charter voor justitiële hervorming aangenomen. Het charter beoogt een versterking van het rechtsstelsel en tegelijkertijd de scheiding der machten zoals verankerd in de Marokkaanse grondwet.

Eind 2016 en in de loop van het voorjaar 2017 vonden, samen met alle projectpartners, enkele voorbereidende vergaderingen plaats met de bedoeling om de concrete inhoud en planning van het project vast te leggen. De officiële opstart ging door in november 2017 en sindsdien volgden de expertmissies zich in sneltempo op. Het IGO heeft hieraan actief meegewerkt door verschillende vertegenwoordigers uit te sturen. Zo werd er sinds december 2017 een bestuursaudit van het '*Institut Supérieur de la Magistrature du Maroc*' opgestart. Deze audit ging gepaard met een benchmarkingstudie die moest toelaten om de positie van de Marokkaanse school te bepalen ten opzichte van de internationale normen. Het jaarverslag van het IGO voor het jaar 2018 zal zeker een gelegenheid zijn om het verloop van dit project en zijn eerste realisaties voor te stellen.

C6.2. Samenwerking met 'RNC-Justice & Democratie'⁵⁸

Het IGO heeft als partner deelgenomen aan het vijfjarenprogramma van RNC-Justice dat ondertussen voorgelegd en goedgekeurd is bij het Belgische directoraten-generaal Ontwikkelingssamenwerking voor het onderdeel uitwisseling met Marokkaanse magistraten. De bedoeling is om ervaringen uit te wisselen inzake het onderzoeken en berechten van gendergerelateerd geweld en aangaande de communicatie met de pers.

In het licht van deze problematiek namen in december 2017 vier Belgische magistraten deel aan een eerste stage in Marokko. Het programma omvatte een werkvergadering met Marokkaanse magistraten, een bezoek aan verscheidene lokale diensten die instaan voor de aanpak van gendergerelateerd geweld en een seminarie

⁵⁷ In 2014 werd tussen het IGO en de voormalige Belgisch Technische Coöperatie (nu ENABEL) een protocolakkoord ondertekend.

⁵⁸ RNC-Justice & Democratie is een NGO die zich inzet voor justitie en democratie in ontwikkelingslanden.

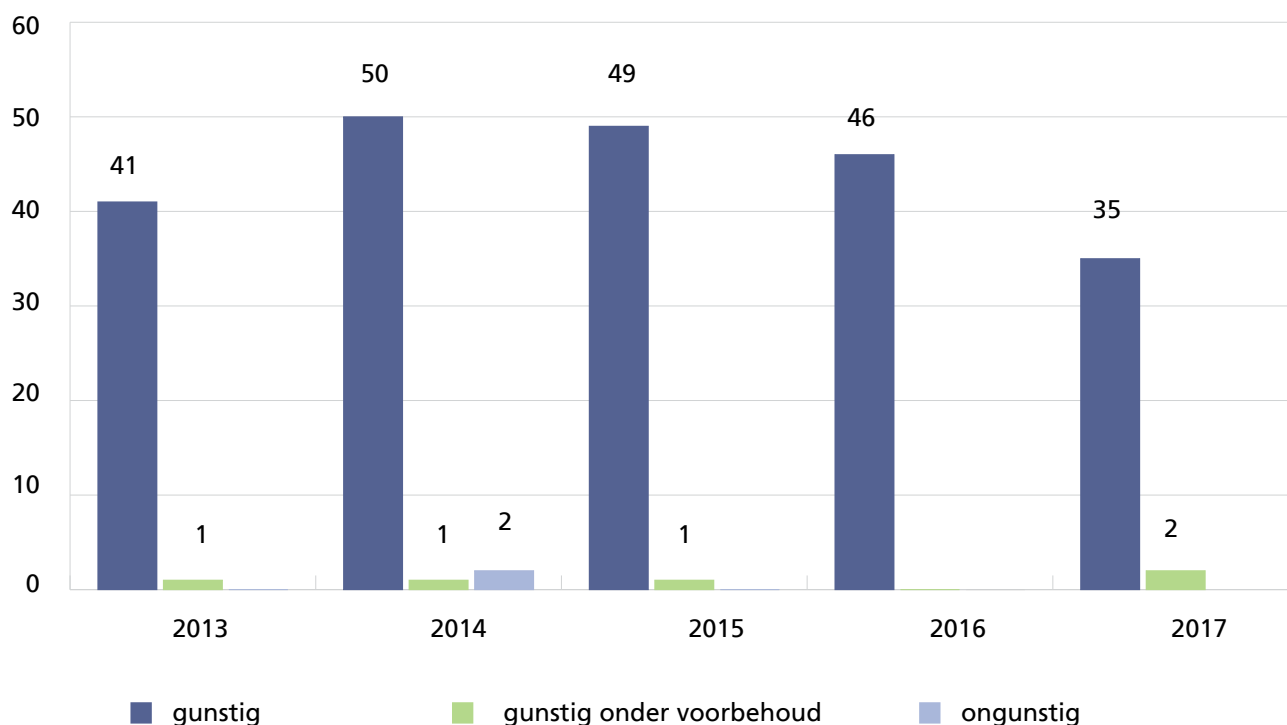
samen met andere actoren uit justitie. Van zijn kant ontving het IGO eind 2017 een delegatie van Marrokaanse magistraten in Brussel.

4.4.5 Gerechtelijke stage

Evaluaties

In 2017 kregen 37 gerechtelijke stagiairs een eindevaluatie (19 Nederlandstaligen en 18 Franstaligen). Hiervan werden 35 eindevaluaties als 'gunstig' beoordeeld, 2 kregen een beoordeling 'gunstig onder voorbehoud'. In beide gevallen kregen de stagiairs verdere verbeterpunten mee.

Eindevaluaties ECE 2013-2017

Potpourri V-wet: hervorming van de gerechtelijke stage

De Potpourri V-wet⁵⁹ heeft tot een grondige hervorming geleid van de gerechtelijke stage. Gezien de gerechtelijke stagiairs, die hun stage op 1 oktober 2018 aanvatten, als eerste in het vernieuwde stagetraject zullen instappen, kwam het er voor de ECE-leden op aan om de herindeling van de stage snel af te ronden.

De vernieuwde eenvormige stage zal twee jaar duren en zal geen onderscheid maken tussen stagiairs die als magistraat bij een parket (korte stage), dan wel bij de zetel (lange stage) willen werken. Elke stagiair zal voortaan dan ook eenzelfde stageparcours afleggen, wat de harmonisering van de stage ten goede komt.

Deze uniforme stage wordt als volgt ingedeeld:

- 11 maanden parketstage;
- 3 maanden buitenstage; en
- 10 maanden stage bij de zetel.

⁵⁹ De Potpourri V-wet werd op 24 juli 2016 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De Potpourri V- wet brengt tevens met zich mee dat de ECE aan de stagiair een getuigschrift dient af te leveren, wat nodig is om te kunnen postuleren voor een ambt als magistraat bij de Hoge Raad voor Justitie. De stagiair ontvangt een dergelijk getuigschrift na een gunstige eindevaluatie, waarbij hij tevens alle verplichtingen inzake opleidingen dient na te leven.

Ook de buitenstage onderging een facelift: er zijn geen wettelijke beperkingen meer waardoor de stagiair een 'gedeeltelijke' vrijheid heeft om het programma van zijn buitenstage samen te stellen. Hierdoor werd deels tegemoet gekomen aan eerder gemelde 'knelpunten'⁶⁰, zoals de opgelegde beperkingen van stagemogelijkheden in de buitenstage. Desalniettemin blijft de ECE in hun omzendbrief aandringen op een buitenstage bij een politiedienst, strafinrichting en justitiehuis.

Een ander pijnpunt dat bij de vernieuwde stage naar boven komt, is de nieuwe functie als 'gerechtelijk attaché'. Wanneer een stagiair op het einde van zijn stage nog niet benoemd is, dan kan deze stage niet worden verlengd, in tegenstelling tot vroeger. De stagiair krijgt vanaf dat moment de functie van 'gerechtelijk attaché'. Hierbij wordt de stagiair voor een onbepaalde periode, tot het moment van zijn benoeming als magistraat, ingezet als 'officier van de gerechtelijke politie'. Dit impliceert dat hij beraadslagingen kan bijwonen en als griffier kan optreden, maar geen rechter kan vervangen. Dit creëert echter ongerustheid bij de stagiairs. De angst leeft immers dat zij in deze functie, met eenzelfde statuut als dit van referendaris en parketjurist, voor onbepaalde tijd zullen worden benoemd tot wanneer zij kans maken op een benoeming als magistraat. De vraag rijst dan ook waar de stagiair als gerechtelijk attaché zal worden ingezet: bij de zetel of het parket. Zal de stagiair hierbij inspraak krijgen en zelf kunnen kiezen of beslist de korpschef in hun plaats volgens 'de noden van de dienst'. De ECE is alleszins van mening dat de stagiair hierin zelf de nodige inspraak dient te krijgen.

⁶⁰ Zie in dit verband onder andere het jaarverslag 2016.

5. Kennis- en documentatiecentrum

Het IGO zal van de minister van Justitie op 1 januari 2018 een nieuwe opdracht krijgen inzake kennis- en documentatiebeheer. Het IGO zal instaan voor de opvolging en het beheer van de digitale juridische databanken, juridische tijdschriften en wetboeken. Deze nieuwe opdracht sluit aan bij de ontwikkeling van het IGO als kennis- en documentatiecentrum.

De aankoop van boeken zal daarentegen niet overgedragen worden, aangezien dit de bevoegdheid is en blijft van de korpschefs (mechanisme van kleine uitgaven/werkingskosten).

Deze opdracht bouwt voort op de overeenkomsten die de minister en de FOD Justitie (rechterlijke orde) hebben gesloten met de uitgevers. Het IGO zal stelselmatig, met een overgangsfase van 6 maanden waarbij de FOD nog de nodige ondersteuning zal bieden, het beheer en de uitvoering van deze overeenkomsten overnemen. Het IGO is als zodanig niet betrokken geweest bij de totstandkoming van de overeenkomsten tussen de FOD Justitie en de uitgeverijen.

De klemtoon van de opdracht ligt op de digitale toegang van de tijdschriften en andere abonnementsgebonden uitgaven. Dit betekent concreet dat iedere magistraat een toegang behoudt tot de verschillende databanken. De magistraten zullen hun oude login en paswoord blijven behouden zolang zij nog werkzaam zijn.

Wat de papieren abonnementen betreft, hebben de minister en de FOD Justitie geopteerd voor een beperkt 'boeket'. Zo zouden enkel nog een beperkt aantal 'centrumbibliotheken' van de rechterlijke orde bevoorraad blijven met papieren tijdschriften. Op dit moment heeft het IGO nog geen concreet zicht op de volledige lijst met centrumbibliotheken. Het is evident dat het IGO zo snel als mogelijk met de colleges en de korpschefs zal samenzitten om na te gaan hoe het deze nieuwe uitdaging kan aanpakken.

Als opleidingsinstituut wil het Instituut proberen de rechterlijke orde verder te ondersteunen opdat de kennis en documentatie voor de rechterlijke orde zo goed als mogelijk gewaarborgd blijft, en dit binnen de lijnen die de minister heeft uitgezet.

6. Parlementaire vragen

In 2017 werden twee parlementaire vragen gesteld die betrekking hadden op de opdrachten van het IGO. Deze vragen hadden respectievelijk betrekking op de opleiding van de magistraten inzake klachten van en geweld ten aanzien van LGBTQI-personen⁶¹ en op de opleiding van de magistraten en het gerechtspersoneel aangaande de applicatie 'RegSol'⁶².

De blijvende aandacht van het Parlement voor de opleiding van de magistraten en het gerechtspersoneel onderstreept het belang hiervan voor de goede werking van de rechtsstaat.

⁶¹ LGBTQI staat voor 'Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer, and Intersex Life'.

⁶² RegSol staat voor 'Centraal Register Solvabiliteit'. Via dit digitale platform kunnen schuldeisers, gemachtigden en belanghebbenden openstaande insolventiedossiers, beheerd door de rechtbanken van koophandel, opstarten, raadplegen of opvolgen.

7. Verbeterpunten en aanbevelingen voor een optimale dienstverlening

Er tekenen zich binnen de juridische wereld, en dus ook in de rechterlijke orde, vier grote tendensen af: de snelheid van communicatie, een evolutie naar meer bemiddeling, een sterke globalisering en een toename van de beschikbaarheid van informatie. En het IGO wil vanuit haar perspectief hierop uiteraard een gepast antwoord geven.

Eerst en vooral wil het IGO steun en opleidingen aanbieden in het kader van de grote hervormingen die de rechterlijke orde momenteel ondergaat, zoals bijvoorbeeld opleidingen over strafprocedures of gerechtelijk recht, opleidingen in verband met de gerechtelijke hervormingen, IT-, management- en taalopleidingen. Een gelijkaardige oefening vindt plaats samen met onze Europese en externe partners. Daarenboven moet het Instituut verdere stappen zetten om de rechterlijke orde te ondersteunen in haar ambitie om haar werkprocessen en performantie te verbeteren.

De veelheid aan informatie die daarvoor op een efficiënte en snelle wijze moet worden gedeeld en verspreid onder de magistraten en het gerechtspersoneel, vormt een heuse uitdaging voor het IGO. Om dit mogelijk te maken, wil het zich voornamelijk toespitsen op nieuwe methodes en technieken.

Hoewel het gebrek aan vertrouwen in justitie steeds voelbaarder lijkt te worden, stelt het IGO terzelfdertijd vast dat er steeds meer problemen voor de rechtbank komen die eigenlijk geregeld zouden kunnen worden zonder gerechtelijke tussenkomst. De verschillende betrokken magistraten en leden van het gerechtspersoneel moeten de partijen bij een proces aansporen om alternatieve methodes voor geschillenregeling te overwegen, zoals verzoening, bemiddeling of het '*collaborative law*'-systeem. Het voorbereiden en opleiden van magistraten voor opdrachten waarbij ze de dialoog tussen beide partijen moeten herstellen of voor pacificatie, maken dus ook deel uit van de toekomstige uitdaging van het IGO.

De globalisering verplicht de leden van de rechterlijke macht er ook toe om steeds betere prestaties te leveren op het vlak van de toepassing van de internationale wetgeving. Opleidingen in het buitenland en uitwisselingen met buitenlandse gerechtelijke actoren zijn dan ook belangrijk.

Het laatste belangrijke punt is dat de documentatie en de kennis die magistraten en leden van het gerechtspersoneel nodig hebben bij het uitvoeren van hun werk, zich vaak op verschillende plaatsen bevinden en soms moeilijk toegankelijk zijn van op afstand. Het IGO kreeg de vraag om op te treden op het vlak van kennisbeheer en documentatie. Het IGO wil zijn eigen documentatie ter beschikking stellen aan zijn doelpubliek. Indien er anderzijds aan het IGO wordt gevraagd om deel te nemen aan andere projecten inzake kennisbeheer en documentatie, dan zal het IGO graag zijn steentje bijdragen.

Op deze manier wil het IGO de komende jaren verder evolueren naar een ondersteunende dienst voor het werk van alle actoren van het gerechtelijke landschap: van de magistraten van de verschillende korpsen tot alle personen die dagelijks meewerken in de griffies en in de diensten van het parket, en wiens hulp onontbeerlijk is om de rechterlijke macht draaiende te houden.

Als onze partners en klanten dezelfde richting uit willen en het IGO de nodige financiële middelen krijgt, is het Instituut klaar om de uitdagingen waarmee het de komende jaren geconfronteerd zal worden, aan te gaan.

8. Besluit

In 2017 kende het IGO een sterke groei. Het aantal opleidingen nam, in lijn met de voorbije jaren, gestaag toe van 126 naar 134. Een ander opvallende vaststelling is de exponentiële groei van het aantal opleidingsdeelnemers: het aantal deelnemers aan de opleidingen die het IGO zelf organiseerde, nam in een jaar tijd met een derde toe, van 8.700 tot 11.551. Het hoogste cijfer dat het IGO sinds zijn oprichting opgetekend heeft. Deze exponentiële groei is nagenoeg volledig toe te schrijven aan de toename van het aantal deelnemers binnen de as 'bestuurlijk-organisatorische competenties'. De voornaamste stijgers binnen deze as zijn de ICT-opleidingen alsook de opleidingen met het oog op de voorbereiding van de beheersautonomie.

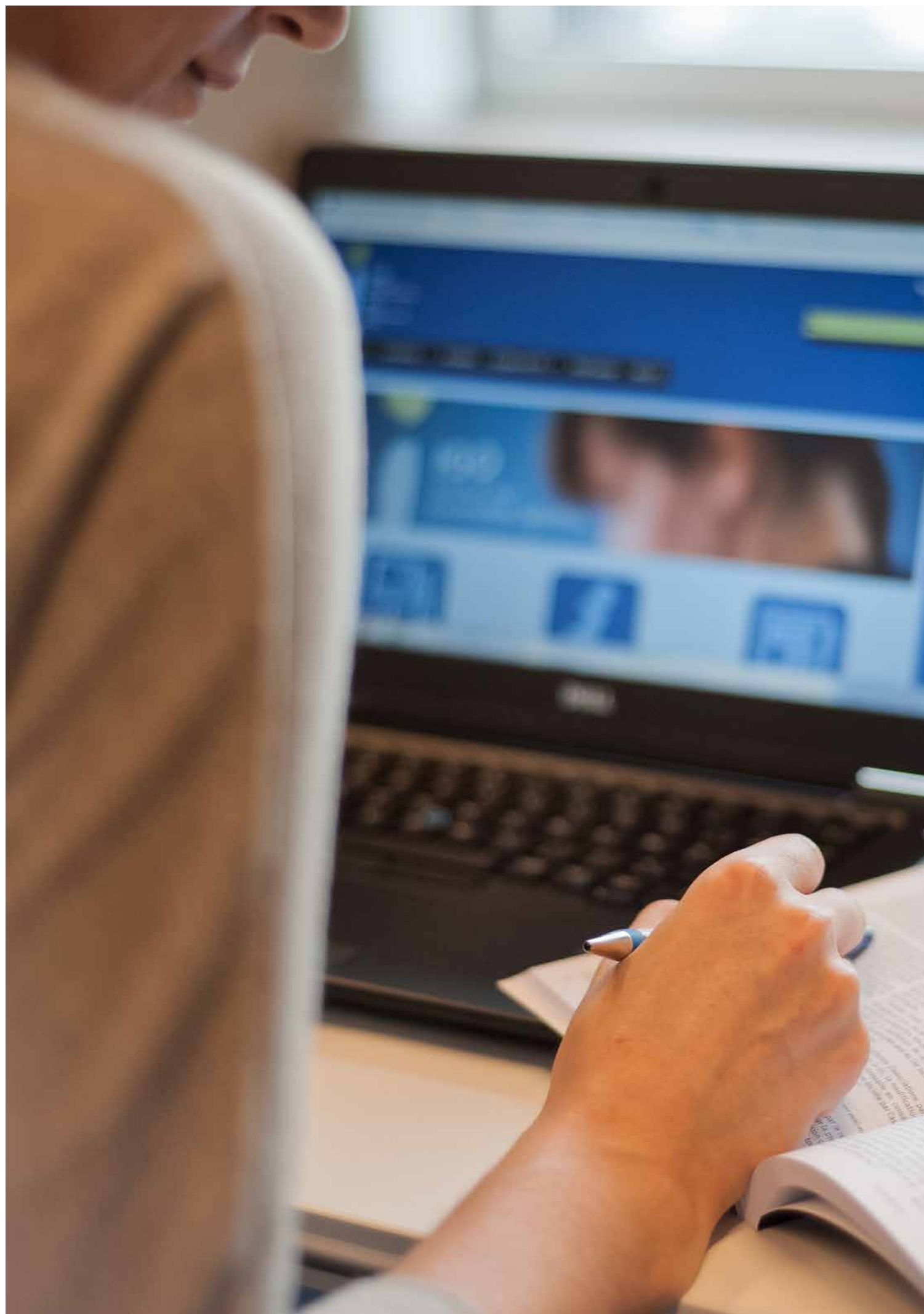
Naast deze groei lieten er zich ook enkele substantiële vernieuwingen en hervormingen optekenen. De Potpourri V-wet gaf het IGO nieuwe verantwoordelijkheden en taken die zijn rol de komende jaren inzake de deling en verspreiding van kennis en ervaringen verder glans zal geven. Via deze aanpassing aan de organieke wet van januari 2007 kreeg het IGO een nieuwe wettelijke taak toebedeeld als kennis- en documentatiecentrum, waardoor het Instituut onder meer zal instaan voor de opvolging en het beheer van de digitale juridische databanken, juridische tijdschriften en wetboeken.

Ten gevolge van de Potpourri V-wet onderging het IGO enkele wijzigingen om de organisatie meer slagkracht te geven: het aantal leden in het wetenschappelijk comité nam toe van 22 tot 24 en ook haar takenpakket werd uitgebreid.

Daarnaast werd een nieuw parcours uitgestippeld voor de gerechtelijke stage: de weg om magistraat te worden werd herleid naar twee jaar. Een omslag die niet hals overstag plaatsvindt, maar waarbij een transitieperiode geïnstalleerd wordt.

Verder werden ook de eerste stappen gezet richting een nieuw beleidsplan (2017-2022). Dit plan zet de bakens uit voor de koers die het IGO de komende jaren zal varen. Het lijst alle initiatieven op die het IGO de komende jaren zal nemen in samenwerking met de diverse actoren binnen het gerechtelijke landschap.

Mits de financiële middelen voorhanden zijn, wil het IGO er alles aan doen om deze initiatieven te realiseren, zodat het via zijn kwalitatieve opleidings- en documentatiediensten mee zijn schouders kan zetten onder een modern, toegankelijk en efficiënt justitie.

**Instituut voor
Gerechtelijke Opleiding**
Louizalaan 54
B 1050 BRUSSEL

T : (0)2 518 49 49
info@igo-ifj.be
www.igo-ifj.be